

Računalniške novice



Cena: 1,99 €

Vse, kar morate vedeti o igranju iger v oblaku

št. 24/XXVII
22. december 2022

Pametni telefoni bodo upokojili marsikatero tehnologijo

- » Elektronska koža je nosljiva naprava prihodnosti
- » Evropska unija postavila nov ultimat za priključek USB-C
- » Kaj je umetna inteligenca ChatGPT?



Naprava,
ki lahko s klicem reši
življenje



Kaj smo letos
največ iskali na
Googlu?



Brezžični krmilnik
Microsoft z lastnim
zaslonom?



Prvi telefon
s premičnimi lečami
fotoaparata

11000110011010101010101011100101011001100001001100110100110
110001100110101010 100011001101010 1100011001101010
01010101010111001010110011 1100110100110

07.-09.3.2023

GR, Ljubljana , Slovenija

IFAM

AVTOMATIKA

Robotics



1100011001101010 1100011001101010 1100011001101010
11000110011010101010101011100101011001100001001100110100110
10101011100101011001100001001100110100110
11000110011010101010101011100101011001100001001100110100110



Google Chrome je prijaznejši do baterije in pomnilnika

Spletni brskalniki so vse bolj v ospredju. Mnogi jih namreč uporabljajo tako za delo kot za igranje iger v oblaku. Zato ne preseneča, da ti uporabljajo kar nekaj ključnih sistemskih virov, kot so procesor, pomnilnik in prostor za shranjevanje podatkov. Vse to pa seveda vpliva na avtonomijo delovanja (prenosnega) računalnika, kar je za mnoge ključnega pomena.

Če prisegate na priljubljeni spletni brskalniki Google Chrome, imamo za vas dobro novico. Podjetje Google je namreč zadnje končno različico brskalnika Chrome (različica 108) opremil z dvema novimi uporabnima funkcijama: Memory Saver in Energy Saver. Novi funkciji sta na voljo za operacijske sisteme Windows, Mac in celo ChromeOS. Vsem uporabnikom bo končna različica spletnega brskalnika Chrome na voljo še pred prazniki.

Funkcija Memory Saver bo poskrbela za sprostitve sistema pomnilnika na račun zavihkov, ki niso v uporabi oziroma niso aktivni. Funkcija Energy Saver pa bo poskrbela za dodatno varčevanje z električno energijo. Ta funkcija se bo samodejno aktivirala, ko se bo baterija prenosnega računalnika zmanjšala na 20 odstotkov. Spletni brskalniki Chrome to doseže z omejitvijo aktivnosti v ozadju in grafičnih funkcij spletnih strani.

Samsung Galaxy A54 bo močna konkurenca v srednjem razredu

Pametni telefoni Samsung družine Galaxy A so odlični predvsem za tiste, ki ne potrebujejo najzmogljivejših strojnih specifikacij, vendar prisegajo na naprave uglednega proizvajalca z znanim uporabniškim vmesnikom One UI. Kmalu bo Samsung zanje pripravil nov model – Galaxy A54 5G. Novost naj bi prodajne police trgovin ugledala še pred koncem letošnjega leta, v

skrajnem primeru pa v začetku naslednjega leta. Pametni telefon Samsung Galaxy A54 5G bo tarča tudi nekaterih bolj zahtevnih uporabnikov, saj bo strojna plat poskrbela za kar nekaj pozornosti. Opremljen bo s kakovostnim zaslonom, ki se bo ponašal s 6,4-palčno oziroma 16,3-centimetrsko diagonalo in ločljivostjo FHD+. Za piko na i bo poskrbel mobilni procesor Samsung Exynos 1380. Ta bo podatke preračunal z osmimi jedri, pri čemer bodo štiri jedra skrbela za bolj zahtevne operacije (Cortex-A78). Za preračunavanje najzahtevnejših grafičnih vsebin pa bo na voljo vgrajeno grafično jedro ARM Mali-G68.

Novi Galaxy A54 5G bo opremljen še s šestimi gigabajti sistemskega pomnilnika in 128 GB prostora za shranjevanje podatkov. Za zajem foto-



grafij bo na voljo sklop treh glavnih kamer. Glavni senzor bo opremljen s slikovnim tipalom ločljivosti 50 milijonov slikovnih točk. Za polnjenje vgrajene baterije kapacitete 5.100 miliamper ur z močjo 25 W pa bo pričakovano na voljo vmesnik USB-C.

Na vgrajenem pomnilniku pametnega mobilnega telefona Galaxy A54 5G bo privzeto nameščen mobilni operacijski sistem Android 13 z grafičnim vmesnikom One UI 5.0. Za podatke o ceni bomo morali še malo počakati. Bo pa novost zagotavljala vodotesnost, saj se bo ponašala s certifikatom IP67.

OnePlus odslej tudi z računalniškimi zasloni

Podjetje OnePlus je že dlje časa znano po kakovostnih pametnih mobilnih telefonih. Se še spomnite, ko so izdali svoj prvi telefon, ki si ga lahko dobil le s povabilom? Časi se spreminjajo in podjetje je razširilo svojo ponudbo in proizvodnjo. Uporabnikom so tako na voljo kakovostni telefoni srednjega cenovnega razreda kot tudi paradni konji z najnovejšo tehnologijo. A kot vse kaže, se podjetje OnePlus želi preizkusiti tudi na



drugih področjih potrošniške elektronike, in sicer v okviru programa OnePlus Featuring. V okviru programa OnePlus Featuring so že izdelali prvo računalniško periferijo. Gre za mehansko tipkovnico, ki je po godu tako gamerjem kot tudi poslovnim uporabnikom. Nedavno pa so za indijski trg pripravili še dva računalniška zaslona. Gre za monitorja X27 in E24, ki bosta primerna tako za računalniške igre kot tudi za delo.

Računalniški monitor OnePlus X27 je opremljen z matriko IPS s 27-palčno oziroma 68,6-centimetrsko diagonalo. Frekvenca osveževanja znaša 165 hercev, odzivni čas pa je manjši od milisekunde, zato je monitor zagotovo najbolj privlačna tarča zagrizenih gamerjev, ki potrebujejo visoko hitrost osveževanja za igranje FPS iger. Računalniški zaslon OnePlus E24 pa je opremljen s 24-palčno oziroma 60,1-centimetrsko diagonalo. Frekvenca osveževanja znaša 75 hercev, zaradi česar se bo monitor bolj domače počutil v pisarni. Računalniška zaslona OnePlus X27 in E24 sta trenutno namenjena indijskemu trgu. Prej ali slej pa bi lahko zašla tudi na evropski trg. Zaslon OnePlus X27 je v Indiji naprodaj za okoli preračunanih 320 evrov, maloprodajna cena računalniškega monitorja OnePlus E24 pa še ni bila razkrita.

Bodite previdni pri upogibanju novega iPada 10

Podjetje Apple je nedavno predstavilo prenovljen tablični računalnik iPad. Čeprav se novinec vsaj po zunanosti bistveno ne razlikuje od dosedanjih modelov, so Applovi inženirji novi izdelek opremili s številnimi tehničnimi izboljšavami. Novi tablični računalnik iPad tako temelji na osnovni mobilnega procesorja Apple A14 Bionic. Za prikaz visoko ločljivih večpredstavnostnih vsebin ima novi iPad 10 na voljo kakovostni zaslon Liquid Retina z 10,9-palčno (27,7-centimetrsko) diagonalo. Za zajem slik in videoposnetkov ter opravljanje videokonferenc pa sta na voljo



slikovni tipali ločljivosti 12 milijonov slikovnih točk. Z njimi lahko brez težav zajemamo tudi videoposnetke ločljivosti 4K. Poleg tega je tablica opremljena še z vmesnikom USB-C za polnjenje naprave ter podporo za Wi-Fi 6 in 5G.

Ker pa je tablični računalnik poleg pametnega mobilnega telefona eden izmed najbolj obremenjenih elektronskih pripomočkov in ni ravno poceni, je Youtube zanesenjak Zack Nelson s psevdonimom »JerryRigEverything« sprejel odločitev, da preizkusi novi iPad 10 v praksi. Zaščita zaslona je bila odporna na praske do trdote 6, kar pomeni, da nam bo ob nekoliko previdnejši uporabi zaslon dolgoročno dobro služil. Pri uporabi plamena pa so se prve poškodbe zaslona pojavile po 10 sekundah, ampak si je le-ta tudi zelo hitro opomogel.

Med opravljanjem omenjenih preizkusov pa je bilo kmalu jasno, da je zaščitno steklo zaslona zelo tanko, hkrati pa se je ohišje izkazalo za zelo krhko, saj so morali inženirji podjetja Apple za zmanjšanje debeline novega tabličnega računalnika iPad 10 skleniti številne kompromise, kar se je na koncu izkazalo za napako.

Preizkus novega tabličnega računalnika Apple 10 je namreč pokazal, da novost praktično ni odporna niti na najmanjše sile pri upogibanju, kar pomeni, da se brez težav (preveč) upogne in poškoduje. To pomeni, da bomo morali biti pri prenašanju tablice v nahrbtniku ali torbi zelo previdni, saj bi lahko že ob najmanjši nepredvidnosti, kot na primer pritisku ob stol ali steno, končali z upognjeno tablico. Kako slabo se je tablični računalnik Apple iPad Pro obnesel pri preizkusu upogljivosti, pa si lahko ogledate na povezavi <https://youtu.be/hFKFs9hXeql>.

Xiaomi se podaja tudi v proizvodnjo osebnih računalnikov



Kompaktni namizni osebni računalniki so med uporabniki vse bolj priljubljeni, ker ponujajo dobro zmogljivost, hkrati pa ne zasedejo veliko prostora v pisarni ali računalniški sobi. Če ste nad njimi navdušeni tudi vi, vas bo zagotovo razveselila novica, da se je v tem segmentu preizkusilo vsem znano podjetje Xiaomi, ki kot kaže še ni povsem zadovoljno z raznolikostjo svojega pestrega ekosistema naprav.

Kompaktni osebni računalnik podjetja Xiaomi je ustvarjen za različne operacije, od tistih bolj splošnih do bolj zahtevnih. Namizni računalnik velikosti zgolj 112 x 112 x 38 milimetrov in teže 437 gramov je opremljen z Intelovim procesorjem Core i5-1240P 12. generacije. Preračunavanje grafičnih vsebin se bo zoperstavila vgrajena grafična kartica Intel Iris Xe.

Miniaturni računalnik Xiaomi Mini PC se ponaša še s 16 gigabajti sistemskega pomnilnika in 512 gigabajti prostora za shranjevanje podatkov. Za povezljivost sta na voljo dva vmesnika HDMI ter bogata paleta ostalih priključkov. Na voljo sta seveda tudi brezžični povezavi Wi-Fi 6 in Bluetooth 5.3. Kompaktni namizni računalnik Xiaomi Mini PC pri polni obremenitvi porabi manj kot 100 W moči. Na vgrajenem pomnilniku pa je na-

meščen operacijski sistem Windows 11 Home. Xiaomi računalnik na veselje potrošnikov ne bo pretirano drag. Kitajski trgovci so se namreč od računalnika Xiaomi Mini PC pripravljani ločiti že za preračunanih 500 evrov.

LG monitor z OLED črninami bo privabil predvsem gamerje

Frekvenca osveževanja računalniškega zaslona nesporno vpliva na igralne sposobnosti igrarja. Večja kot je frekvenca osveževanja zaslona in manjši kot je zakasnitveni čas, boljši je izid pri igranju računalniških iger, predvsem streljačin. Razumljivo pri tem veliko vlogo igrajo tudi same sposobnosti igrarja. To je tudi glavni razlog, zakaj so se tudi pri podjetju LG odločili za pripravo, po mnenju mnogih, enega izmed najboljših računalniških zaslonov OLED za igranje sodobnih računalniških iger.



Podjetje LG je za ljubitelje iger pripravilo zaslon s prodajno oznako UltraGear 27GR95QE. Monitor se ponaša s 27-palčno oziroma 68,6-centimetrsko diagonalo in neverjetno frekvenco osveževanja 240 hercev. Razmerje stranic pričakovano znaša 21 proti 9, medtem ko monitor izrisuje slike pri ločljivosti 2560 x 1440 slikovnih

PRIDOBITE POTRDILO

**POSTANITE
NADZORNIK!**

→ www.postaninadzornik.si

 **PLANETGV**
Izobraževalni poslovni dogodki



točk (QHD). Poleg tega zaslon ponuja še vrhunsko obliko, kakovostno matrico in inovativno tehnologijo OLED za prikazovanje slik.

Gaming monitor LG UltraGear 27GR95QE podpira še standard HDR10 in prenos video signala preko vmesnikov HDMI 2.1 in DisplayPort 1.4. Ker zakasnitveni čas ni večji od 0,3 milisekunde, je monitor odličen spremljevalec za gamerje, ki radi tekmujejo v (spletnih) streljačinah. Ne gre spregledati niti podpore za tehnologije Nvidia G-Sync, FreeSync Premium in VESA Adaptive Sync. LG bo novi monitor javnosti uradno predstavil v okviru računalniškega sejma CES 2023.

Xiaomi predstavil zelo zanimivo pametno uro Watch S2

Xiaomi je danes podjetje, ki ga na področju pametnih mobilnih telefonov Android poznamo prav vsi. Tudi njihove pametne zapestnice in pametne ure slovijo po kakovosti in relativno nizkih cenah. Najnovejša pametna ročna ura Xiaomi Watch S2 pa prinaša še vrsto težko pričakovanih izboljšav.

Pametna ura Xiaomi Watch S2 je bila ustvarjena za sodobnega uporabnika z natpanim urnikom in prefinjenim življenjskim slogom. To odraža profe-



sionalna, poenostavljena estetika oblikovanja naprave. Ura Xiaomi Watch S2 je na voljo v dveh različicah, in sicer z 42-milimetrskim in 46-milimetrskim ohišjem. Manjša različica ima na voljo zaslon AMOLED z 1,32-palčno oziroma 3,4-centimetrsko diagonalo, večja različica pa zaslon z 1,43-palčno oziroma 3,6-centimetrsko diagonalo. Ločljivost zaslona pri obeh različicah novosti znaša 466 x 466 slikovnih točk.

Xiaomi Watch S2 ima na voljo bogat portfelj senzorjev, in sicer senzor za bitje srca, merjenje nasičenosti krvi s kisikom, samodejno svetilnost, pospeškomer in še mnogo več. Najnovejša ura lahko spremlja vaše rezultate pri več kot 100 različnih športnih aktivnostih, vgrajena baterija pa zadošča za do sedem dni neprekinjenega delovanja. Pametno uro Xiaomi Watch S2 lahko uporabljamo tudi v vodi, in sicer do globine 50 metrov. Na pomnilniku pa je nameščen operacijski sistem »MIUI for Watch«.

Pametna ura Xiaomi Watch S2 je trenutno naprodaj izključno na Kitajskem, kmalu pa bo na voljo še drugod po svetu. Na srečo novost ni pretirano draga. Cena vstopne različice je postavljena na zelo ugodnih in presenetljivih 136 evrov. Pri tako nizki ceni se sprašujemo, kakšne kompromise so morali skleniti, da so lahko tako močno spodkopali ceno.

Pametna ura Xiaomi Watch S2: modeli in cene:

- 42 mm, silikonski pasek: preračunanih 136 evrov;
- 46 mm, silikonski pasek: preračunanih 149 evrov;
- 42 mm, pasek iz usnja: preračunanih 163 evrov;
- 46 mm, pasek iz usnja: preračunanih 177 evrov;

Intel Core i5-13400 dobro prestal prve teste



Procesorji Intel z razvojnim imenom Rapor Lake so še vedno v središču pozornosti. Najnovejša 13. generacija procesorjev Intel predstavlja evolucijo procesorskih jader Alder Lake. Temeljijo na osnovi napredne 10-nanometriške tehnologije, imenovane »SuperFin«, in so v primerjavi z obstoječimi modeli za okoli 20 odstotkov zmogljivejši, kar velja tudi za prihajajoči procesor Intel Core i5-13400.

Procesor Intel Core i5-13400 naj bi bil cenovni kralj in ponujal najboljše razmerje med ceno in zmogljivostjo. Opremljen bo z 10 procesorskimi jedri, in sicer šestimi visokozmogljivimi in štirimi energijsko varčnimi jedri. Osnovna frekvenca bo znašala 2,5 gigaherca. V navitem načinu delovanja pa se bo ta povešala na solidnih 4,6 gigaherca. Poleg tega bo procesor Intel Core i5-13400 razpolagal z 20 megabajti predpomnilnika L3.

Prvi preizkusi zmogljivosti novega procesorja Intel Core i5-13400 z merilnim programom Cinebench R23 so obetavni. V tem trenutku se je odlično odrezal v primerjavi z zdajšnjim procesorjem Core i5-12400. V enojednem načinu delovanja je najnovejši procesor za okoli pet odstotkov zmogljivejši. V večjedrnem načinu delovanja pa se prednost poveča na kar 29 odstotkov. Razumljivo je procesor primarno namenjen za igranje računalniških iger, vidimo pa tudi scenarije, kjer bi lahko svojo računsko moč posodil poslovnim ali bolj splošnim uporabnikom.





Čeprav novost pri delovanju porabi 20 vatov več električne moči v primerjavi z modelom Core i5-12400, so temperature delovanja povsem primerljive in v mejah normale. Procesor Intel Core i5-13400 naj bi bil naprodaj v naslednjih nekaj tednih. Maloprodajna cena novega procesorja naj bi bila le za odtenek višja v primerjavi z obstoječim modelom Core i5-12400.

Google Pixel s spremenjenim letalskim načinom



Če pogosto potujete z letali, ste zagotovo seznanjeni s tem, da je letalski način na letalih obvezen. V letalskem načinu se modul telefona izklopi in prepreči, da bi pametni telefon pošiljal kakršnekoli signale bazni postaji. Težava pa je pogosto v tem, da letalski način poleg mobilnega omrežja samodejno izključi tudi brezžični povezavi Wi-Fi in Bluetooth.

Nova različica mobilnega operacijskega sistema Android naj bi odpravila omenjeno težavo. Beta različica operacijskega sistema Android 13 QPR1 za pametne mobilne telefone Google Pixel omogoča ohranitev brezžičnih povezav Wi-Fi in Bluetooth, tudi ko vključimo letalski način. Telefon nam bo ponudil to možnost, v kolikor bomo povezani z brezžičnim omrežjem Wi-Fi.

Če pa uporabnik ne bo želel ohraniti brezžičnih

povezav Wi-Fi in Bluetooth, jih bo seveda lahko ročno izklopil. Nova možnost naj bi bila uporabnikom pametnih mobilnih telefonov z operacijskim sistemom Android 13 na voljo kmalu. Če gre verjeti spletnim govoricam, bi nova možnost lahko bila na voljo tudi za uporabnike telefonov Google Pixel z operacijskimi sistemi Android 12 in Android 11.

Prvi avtomobil Apple lahko na trgu pričakujemo že ...

Ekipa podjetja Apple za avtomobilski trg naj bi v zadnjih nekaj let raziskovala dve poti. Prva je bila ustvarjanje modela s samovozečimi zmogljivostmi, osredotočenimi na krmiljenje in pospeševanje – podobno kot pri številnih sedanjih avtomobilih. Pri drugi različici pa naj bi šlo za avtomobil s popolnimi samovozečimi zmogljivostmi, ki ne bi zahtevala človeškega posredovanja. Kot vse kaže, so se pri podjetju Apple odločili za drugo različico lastnega električnega avtomobila. Apple si dejansko prizadeva obvladati samovozeče avtomobile, s čimer želi doseči sveti gral v tej panogi. Tehnološki in avtomobilski velikani



že več let razvijajo avtonomna vozila, vendar so njihove zmogljivosti še vedno omejene. Če gre verjeti spletnim govoricam, Apple namerava svoj prvi samovozeči avtomobil predstaviti leta

2026. To bo seveda v večji meri odvisno od sposobnosti podjetja, da dokonča sistem za samovozečo vožnjo, kar je v tem časovnem okviru zelo ambiciozen cilj. Če Apple ne bo zmožel doseči zastavljenega cilja, bo izid verjetno prestavil ali pa bo v začetni fazi prodajal električni avtomobil z manj zahtevno tehnologijo.

Inženirji podjetja Apple nameravajo dokončati obliko lastnega električnega avtomobila do konca naslednjega leta. V teku leta 2024 naj bi Apple določil funkcionalnosti avtomobila, prva preizkušanja novosti pa naj bi se začela v letu 2025. Če bo šlo vse po načrtih, bo avtomobil torej nared za prodajo v letu 2026, zanj pa naj bi bilo treba odšteti okoli preračunanih 95.000 evrov.

Intel Core i9-13900KS se bo potegoval za procesorski prestol

Podjetje Intel je procesorje s prodajno oznako Raptor Lake ponudilo v prodajo 20. oktobra letos. Tu gre za 13. generacijo procesorjev Core. Sprva je podjetje Intel ponudilo v prodajo tri modele nove družine procesorjev, in sicer Core i9-13900K/KF, Core i7-13700K/KF in Core i5-13600K/KF.

Najzmogljivejši model Core i9-13900K je opremljen s 24 fizičnimi sredicami (8 P-Core in 16 E-Core) in 32 procesorskimi nitmi. Najvišja frekvenca procesorskih jeder znaša osupljivih 5,8 gigaherca, del zaslug pa lahko pripišemo tehnologiji Digital Linear Voltage Regulator (DLVR).

Kmalu pa bo na voljo še zmogljivejši Intelov procesor 13. generacije. Gre za model Core i9-13900KS, ki bo privzeto podatke preračunal pri še bolj impresivnih šestih gigahercih. Posledično lahko pričakujemo, da bo poraba električne energije nekoliko večja. Uradni podatki nakazujejo, da se bo poraba povečala iz 125 W na 150 W. Običajno so te prve meritve dokaj natančne, vseeno pa bo potrebno počakati na neodvisne



Vse se začne z registracijo domene.

Prosto domeno lahko registrirate v nekaj enostavnih korakih. Jo že imate?

www.gigaspark.com

GIGASPARK



teste. Večja frekvenca delovanja in večja poraba električne energije bosta razumljivo prinesli večjo zmogljivost. Procesor i9-13900KS bo tako za okoli 10 odstotkov zmogljivejši v primerjavi z obstoječim modelom i9-13900K. Novost se bo še posebej odlično obnesla pri igranju računalniških iger, saj ji gre preračunavanje podatkov z večjim številom jeder odlično od rok. Morebitni kralj procesorjev bo po vsej verjetnosti naprodaj na začetku naslednjega leta.

Brezžični krmilnik Microsoft z lastnim zaslonom?



Microsoft je nedavno najavil brezžični krmilnik Xbox Elite 2, ki je namenjen ljubiteljem igralnih konzol Microsoft Xbox. Tudi pri sami izdelavi so sodelovali profesionalni igričarji, zato smo lahko prepričani, da so bile nekatere dolgoletne želje končno uslišane. Brezžični plošček Xbox Elite 2 se bo zlahka prilagodil različnim načinom igranja.

Kot vse kaže, pa bo podjetje Microsoft kmalu ponudilo v prodajo še izboljšani krmilnik za konzolo Xbox. Nedavno vloženi patent s strani računalniškega giganta nakazuje, da bo novi Xbox plošček opremljen z lastnim zaslonom. Postavljen bo na vrhni del kontrolerja, in sicer na isto mesto, na katerem se trenutno nahaja sledilna ploščica za konzolo PlayStation.

Trenutno še ni znano, kdaj bo podjetje Microsoft ponudilo v prodajo inovativni Xbox krmilnik. Mnogi so prepričani, da bi se to lahko zgodilo že v prvi polovici naslednjega leta. Nestrpni gamerji vsak dan prečesavajo svetovne forume v upanju, da bodo izvedeli kakšno novo informacijo, vendar Microsoft za zdaj molči. Cena je tudi še pod vprašajem, vendar vsaj glede na zahtevnost izdelave naprave ta vendarle ne bi smela biti pretirana.

Kateri telefon je kot prvi prejel novi Snapdragon 8 Gen 2?

Podjetje Qualcomm je nedavno predstavilo naslednika najmočnejšega Android procesorja - Snapdragon 8 Gen 2. Temelji na osnovi zmogljivega procesorskega jedra ARM Cortex-X3, ki je izdelano s pomočjo 4-nanometrske tehnologije. Mobilni procesor Qualcomm Snapdragon 8 Gen 2 podpira do 16 gigabajtov sistemskega pomnilnika LP-DDR5x do frekvence 4.200 megahercev.

Najzmogljivejše procesorsko jedro Cortex X3 podatke preračunava pri frekvenci 3,2 gigaherca. Poleg tega so tu na voljo še štiri zmogljiva procesor-



ska jedra, in sicer dve jedri Cortex A715 in dve jedri Cortex A710 frekvence do 2,8 gigaherca. Manj zahtevnim nalogam pa so kos tri procesorska jedra Cortex A510, ki podatke preračunavajo pri frekvenci dveh gigahercev. Mobilna zverina je na prvih testih dokazala, da je lahko tudi do 40 odstotkov zmogljivejša v primerjavi s procesorjem Snapdragon 8 Gen 1.

V naslednjem letu lahko pričakujemo, da bodo vsi mobilni zastavonoši opremljeni z najnovjšo Snapdragon kreacijo. Podjetje IQOO pa je doletela čast, da kot prvi svoj telefon IQOO 11 Pro opremijo z najmočnejšim procesorjem. Tudi preostala strojna oprema je seveda vrhunec mobilne zmo-

TECHTRADE TRZIN

KAJ JE ČITALNIK PAMETNIH KARTIC ?

Visoko zmogljiv čitalnik pametnih kartic **HID Omnikey 3121 USB** je naprava, ki omogoča branje podatkov s čipa pametnih kartic PC/SC in COID.

HITRO NAROČI NA
www.techtrade.si



gljivosti. Obsega zaslon s 6,78-palčno oziroma 17,2-centimetro diagonalno, ločljivostjo 2K in frekvenco osveževanja 144 hercev. Na voljo so štiri kamere, glavna s slikovnim tipalom ločljivosti 50 milijonov slikovnih točk. IQOO je v telefon vgradil še neverjetno hitro polnjenje, in sicer kar 200 W, ki lahko povsem izpraznjeno baterijo kapacitete 4.700 miliamper ur napolni v zgolj 10 minutah. Kako vroč bo pri tem postal telefon, pa bomo še videli.

Pametni mobilni telefon IQOO 11 Pro ni poceni. Vstopna različica z osmimi gigabajti sistemskega pomnilnika in 256 gigabajti vgrajenega pomnilnika je vrednotena na preračunanih 680 evrov. Zmogljivejši različici (12GB/256GB in 16GB/512GB) pa sta vrednoteni na preračunanih 748 evrov oziroma preračunanih 815 evrov. Čeprav gre za kar nekaj zelencev, če telefon primerjamo s konkurenco, gre za kar spodobno cenovno uvrstitev. Vprašanje je le, ali bo telefon na voljo tudi v Sloveniji. Tuje spletne trgovine že sprejemajo prednaročila.

D-Link z novo linijo pametnih 4G usmerjevalnikov

Novi D-Link usmerjevalniki 4G so v celoti opremljeni z vrsto edinstvenih funkcij umetne inteligence (AI), ki zagotavlja pametnejšo, varnejšo, hitrejšo in bolj zanesljivo povezljivost. Družina pametnih usmerjevalnikov Wi-Fi Eagle Pro AI ima tri člane, in sicer AX1500 4G+ (G416), AX1500 4G (G415) in N300 4G (G403).

Nova serija je posebej zasnovana za izpolnjevanje naraščajočih zahtev sodobnih pametnih domov in pisarn ter zagotavlja povezljivost brez



primere. Odlično služi domačim omrežjem z vse večjim številom povezanih tehnologij, pa tudi tistim uporabnikom, ki želijo izboljšati svojo povezljivost za delo od doma. Najnovejše naprave podjetja D-Link odpravljajo slabo povezljivost v številnih okoljih. Hkratna podpora za mobilni internet 4G LTE/3G in fiksni širokopasovni internet vam omogoča še več prilagoditev.

Pametna usmerjevalnika Eagle Pro AI AX1500 4G+ (G416) in AX1500 4G (G415) sta idealna izbira za tiste, ki imajo slabo fiksno internetno povezavo ali pogoste prekinitve povezave ter želijo uživati v zanesljivem, hitrem mobilnem internetu 4G LTE. Oba usmerjevalnika združujeta vrhunsko tehnologijo Wi-Fi 6 s funkcijami umetne inteligence. Tehnologija Wi-Fi Optimizer nenehno išče kanal Wi-Fi z najmanj motnjami ter vam ponudi najboljšo možnost. Traffic Optimizer daje prednost optimalni spletni izkušnji in stabilnosti interneta. Oba usmerjevalnika odlikuje enostavna nastavitvev in namestitvev. Zagotavljata hitrost 4G+ LTE Cat 6 and 4G LTE Cat 4 mobilnega interneta do 300 Mbps in 150 Mbps v kombinaciji z dvopasovnim Wi-Fi 6 s hitrostmi do 1500 Mbps. Druga možnost je pametni usmerjevalnik N300 4G (G403), ki ponuja ugodno možnost za tiste, ki se želijo povezati na in-

ternet, ne da bi potrebovali povezavo, ki je varna pred kakšno vmesno prekinitvijo. Nudi hitrost mobilnega interneta 4G LTE do 150 Mbps ter številne varnostne funkcije, ki preprečujejo morebitne napade, ter najnovejše šifriranje WPA3 za dodatno zaščito.

Vsi trije usmerjevalniki 4G, ki jih najdete na eu.dlink.com, delujejo v kombinaciji s SIM kartico kateregakoli ponudnika mobilnih storitev. Nenehno pregledujejo omrežje in spremljajo porabo podatkov z vgrajenim pomočnikom za umetno inteligenco ter pošiljajo priporočila in tedenska poročila aplikaciji Eagle Pro AI. Ta je popolnoma združljiva z Googlovim Asistentom in Amazonovo Alexo, kar uporabnikom omogoča udobje prostoročnega upravljanja.

Kako je igralna konzola lahko manjša od kreditne kartice?



Na trgu prenosnih igralnih konzol postaja vse bolj pestro. Konkurenci se je namreč nedavno pridružila igralna konzola Arduboy Mini. Gre za

UREDITE SI KARIERNI PROFIL
IN SE PREDSTAVITE VEČ KOT 26.000 PODJETJEM

Kvaliteten CV je za delodajalca ključen faktor pri izboranju primerne kandidata.

Ustvarite svoj CV s pomočjo MojeDelo.com vmesnika, ki vam bo pomagal pripraviti profesionalen in kvalitetno izdelan življenjepis.

VSAK DAN NOVA PROSTA DELOVNA MESTA NA MOJEDELO.COM

 SODELAVEC V IT ODDELKU Sensum d.o.o. M/Ž	 IZKUŠENI SKRBNIK ZA KAKOVOST/QA ENGINEER QLECTOR d.o.o. M/Ž	 RAZVIJALEC BANČNIH REŠITEV DELAVSKA HRANILNICA d.d. LJUBLJANA M/Ž
 ANALITIK KIBERNETSKE VARNOSTI Telekom Slovenije, d. d. M/Ž	 BACK-END SOFTWARE ENGINEER Limitlex d.o.o. M/Ž	 RAZVIJALEC PROGRAMSKE OPREME V JAVI INEA d.o.o. M/Ž

nadvse kompaktno prenosno igralno konzolo, ki se bo pripiknila predvsem največjim ljubiteljem retro iger. Posebnost prenosne igralne konzole Ardu-boy Mini je v njeni kompaktnosti, saj je manjša od kreditne kartice, zato jo bomo lahko brez težav prenašali naokoli. Kljub temu je na njej shranjenih več kot 300 različnih retro iger.

Prenosna igralna konzola Arduboy Mini je opremljena z zaslonom OLED velikosti zgolj 0,96 palca oziroma 2,4 centimetra. Celoto poganja mobilni procesor Atmega32u4 frekvenca 16 megahercev, ločljivost zaslona pa znaša zgolj 128 x 64 slikovnih točk. Vseh 300 iger pa je shranjenih na vgrajenem pomnilniku s 16 gigabajti prostora. Za polnjenje vgrajene baterije je na voljo klasični vmesnik USB-C, kar pomeni, da bo baterija hitro napolnjena.

Nadvse zanimiva prenosna igralna konzola Arduboy Mini je že na voljo za nakup na zagonskem spletnem portalu KickStarter. Novost je naprodaj na spletni povezavi <https://www.kickstarter.com/projects/bateske/arduboy-mini> in je na srečo relativno poceni. Zanj je namreč treba odšteti zgolj 27,6 evra. Prvi kupci bodo zanimivo prenosno igralno konzolo Arduboy Mini prejeli v začetku naslednjega leta.

Kaj nam bo prinesla grafična kartica GeForce RTX 4070?



Podjetje Nvidia se že dalj časa aktivno pripravlja na pričetek prodaje nove družine grafičnih kartic za najzahtevnejše ljubitelje računalniških iger. Med vsemi bo morda najbolj izstopala Nvidia GeForce RTX 4070. Ne zaradi same zmogljivosti, saj jo v tem segmentu prekašajo RTX 4080 in 4090 in hkrati tudi AMD RX 7900 XTX in XT, ampak zaradi cenovne uvrstitve. Super bi bilo, če bi Nvidia kartico ocenila na okoli 500 evrov, vendar realno lahko pričakujemo ceno med 700 in 800 evri. Kartica naj bi bila naprodaj na začetku naslednjega leta.

Grafična kartica GeForce RTX 4070 bo temeljila na osnovi grafičnega jedra AD104. Z enakim jedrom bo sicer opremljena tudi grafična kartica GeForce RTX 4070 Ti, le da bo kartica GeForce RTX 4070 na voljo z manjšim številom CUDA jeder, in sicer 5.888. Grafični pomnilnik GDDR6X kapacitete 12 gigabajtov hitrosti 21 gigabitov na sekundo in grafično jedro pa bosta povezana preko 192-bitnega podatkovnega vodila. Zanimiva grafična kartica GeForce RTX 4070 bo pri polni obremenitvi porabila do največ 250 vatov. To je za okoli 25 vatov manj v primerjavi z grafično kartico GeForce RTX 4070 Ti. Slednja bo naprodaj od 5. januarja 2023, grafična kartica GeForce RTX 4070 pa naj bi bila naprodaj nekaj tednov kasneje.

Prvi telefon s premičnimi lečami fotoaparata



Kakovost digitalnih fotoaparotov pametnih mobilnih telefonov je povsem primerljiva s kompaktnimi fotoaparati nižjega cenovnega razreda. Nekateri mobilniki višjega cenovnega razreda jih celo prekašajo. Na področju mobilnih kamer v pametnih telefonih se bo v letu 2023 zagotovo še veliko dogajalo, kamenček v mozaik pa bo dodalo inovativno podjetje Tecno.

Tecno je namreč kot prvi na svetu ponudil v prodajo pametni mobilni telefon z gibljivim glavnim fotoaparatom. Ko glavni fotoaparati ni v uporabi, je varno shranjen v ohišju telefona. Med uporabo se pomakne navzven in tako zagotovi kakovostnejši zajem fotografij. S tem so pametni mobilni telefoni dejansko pridobili zanimivo rešitev, ki jo utegnejo posnemati tudi ostali proizvajalci. Naj omenimo še, da novi sistem zagotavlja vodotesnost in da se telefon v primeru padca samodejno »pospravi« v ohišje, kar je zagotovo dobrodošlo.

Pametni mobilni telefon Tecno Phantom X2 Pro je opremljen s slikovnim tipalom ločljivosti 50 milijonov slikovnih točk. Tudi preostala strojna opre-

TECHTRADE TRŽIŠČE

ZAKAJ SE UPORABLJA?

Mogoče ga je uporabljati z vsemi pametnimi karticami za **elektronsko bančništvo** (PRO SKB NET, NLB Proklik, NLB Klik, Abanet ipd, Halcom Ema za vse).

Čitalec je primeren tudi za **nove elektronske osebne izkaznice** - namestiti je potrebno programsko opremo eOIAActivator in ID Protect Client.

HITRO NAROČI NA

www.techtrade.si



ma novosti je zelo spodobna. Ta namreč zajema mobilni procesor Dimensity 9000, 12 gigabajtov sistemskega pomnilnika in 256 gigabajtov prostora za shranjevanje podatkov.

V pametnem mobilnem telefonu Tecno Phantom X2 Pro najdemo še vgrajen zaslon OLED s 6,8-palčno oziroma 17,3-centimetrsko diagonalo in frekvenco osveževanja 120 hercev. Piko na i dodaja še baterija kapacitete 5.160 miliamper ur s sistemom hitrega polnjenja (45 vatov). Na vgrajenem pomnilniku najdemo operacijski sistem Android 12 z grafičnim vmesnikom HiOS 12. Kaj pa cena? Telefon Tecno Phantom X2 Pro sodi v višji cenovni razred, saj je naprodaj za pre-računanih 880 evrov.

Telefoni srednjega cenovnega razreda bodo še zmogljivejši

Podjetje MediaTek je nedavno predstavilo zanimiv model mobilnega procesorja družine Dimensity. Gre za procesor Dimensity 8200, ki bo namenjen napravam srednjega cenovnega razreda, njegova zmogljivost pa se bo približala tistim v višjem cenovnem razredu. Nov procesor je namreč izdelan s pomočjo 4-nanometriške tehnologije in ponuja podporo za mobilna omrežja 5G.

MediaTek Dimensity 8200 bo dovolj zmogljiv tudi za zahtevnejša opravila. Opremljen je z zmogljivim procesorskim jedrom Cortex-A78 frekvence 3,1 gigaherca. Tu najdemo še tri procesorska jedra Cortex-A78 frekvence treh gigahercev in štiri energijsko varčna procesorska jedra Cortex-A55 frekvence dveh gigahercev. Zahtevnejšim grafičnim vsebinam bo kos štiri-jedrni grafični procesor Arm Mali-G610 MC6. Zanimiv mobilni procesor MediaTek Dimensity 8200 ponuja še podporo za sistemske pomnilnike LPDDR5 in podatkovni sistem UFS 3.1. Novost lahko brez težav opravi z ločljivostjo 4K s 60 slič-



cam na sekundo in podpira do štiri digitalne fotoaparate skupne ločljivosti 320 milijonov slikovnih točk. Prve pametne mobilne telefone, opremljene z novim mobilnim procesorjem MediaTek Dimensity 8200 lahko na trgu pričakujemo prav kmalu.

Evropska unija postavila nov ultimat za priključek USB-C

Evropska komisija je že pred časom posodobila obstoječo direktivo o radijski opremi, da bi uskladila polnilne priklpe in tehnologijo hitrega polnjenja. Nedavno pa je Evropski parlament sprejel nova pravila, ki uvajajo skupni priključek za majhne elektronske naprave. Novi industrijski standard USB-C bo postal obvezen leta 2024. Čeprav se je sprva govorilo o jeseni leta 2024, je Evropska komisija nedavno določila nov rok, in sicer do decembra 2024. Priključek USB-C bo tako decembra 2024 postal obvezen

na vseh napravah, ki se prodajajo v Evropski uniji. To vključuje pametne telefone, tablične in prenosne računalnike, tipkovnice, miške, e-bralnike elektronskih knjig, digitalne fotoaparate, kamere, slušalke, prenosne zvočnike, ročne igralne konzole in prenosne navigacijske sisteme. Večina proizvajalcev mobilnih naprav Android že privzeto uporablja vmesnik USB-C ali pa namerava z njim v bližnji prihodnosti nadomestiti zastarel priključek micro USB. Temu se bodo morali seveda prilagoditi tudi drugi. Vključno s podjetjem Apple, ki na svojem lastniškem polnilniškem vmesniku vztraja že več let. Z novim pravilnikom bo veliko pridobil predvsem potrošnik, ki bo sicer polnilec moral dokupiti, vendar bo to na dolgi rok zanj ugodnejše, kot če bi imel za vsako napravo svoj polnilec. Evropska unija ocenjuje, da bi lahko potrošniki letno privarčevali do 250 milijonov evrov. V Evropski uniji je namreč vsako leto prodanih



več kot 400 milijonov novih mobilnih telefonov in drugih malih elektronskih naprav. Poleg tega naj bi se količina odpadkov zmanjšala za kar 11 milijonov ton.

Znano, kako zmogljiv bo novi Ryzen 7950X3D

Podjetje AMD nas je že pred časom prijetno presenetilo s pričetkom prodaje nove družine

Spletno gostovanje

+

brezplačna domena

23,80 EUR/leto

50GB SSD prostora
NEOMEJENO: mail ,baze, promet...

WWW.WEBICOM.NET

Z VAMI ŽE 20 LET



težko pričakovanih procesorjev Ryzen 7000 za namizne računalnike. Novinci z jedri Zen4 so izdelani s pomočjo napredne 5-nanometrskete tehnologije. Za to je bilo zadolženo podjetje TSMC, največji proizvajalec čipovja na svetu. Poleg tega so prinesli podporo tako za hitre sistemske pomnilnike DDR5 kot za podatkovno vodilo PCI-E 5.0. Novi procesorji AMD družine Ryzen 7000 Zen4 so za nameček kot prvi opremljeni z vgrajenim grafičnim jedrom, ki temelji na osnovi zgradbe RDNA2. To pomeni precej večjo grafično zmogljivost v primerjavi z obstoječimi rešitvami. Procesorji so na voljo v navezi s podnožjem AM5. A že tekom naslednjega leta naj bi podjetje AMD ponudilo v prodajo še zmogljivejše procesorje družine 7000. Novi modeli naj bi bili namreč opremljeni z dodatnim pomnilnikom 3D V-Cache. Ta bo prinesel precejšnje izboljšave predvsem na področju igranja računalniških iger. Če gre verjeti spletnim govoricam, bodo procesorji Ryzen 7000X3D javnosti predstavljeni v okviru računalniškega dogodka CES 2023, in sicer v začetku januarja naslednjega leta.

AMD naj bi sprva ponudil v prodajo tri procesorje nove družine 7000 3D V-Cache, in sicer Ryzen 7 7800X3D (8C/16T), Ryzen 9 7900X3D (12C/24T) in Ryzen 9 7950X3D (16C/32T). Količina predpomnilnika za procesor Ryzen 9 7950X3D naj bi se povečala celo na 208 megabajtov.

Nedavne meritve zmogljivosti procesorja AMD Ryzen 9 7950X3D so namreč pokazale, da je ta do 33 odstotkov zmogljivejši v primerjavi s procesorjem Intel Core i9-13900K. Zmogljivost procesorja je seveda močno odvisna od posamične igre. Procesor AMD Ryzen 9 7950X3D je namreč v določenih igrah za le okoli 5 odstotkov zmogljivejši v primerjavi s procesorjem Intel Core i9-13900K, v drugih igrah pa se prednost poveča na 15 odstotkov ter celo na 33 odstotkov.

Apple bo tudi v Evropi omogočil popravila v lastni režiji

Podjetje Apple je dalj časa pošteno oteževalo popravilo naprav v lastni režiji, medtem ko popravilo v licenčnih servisih navadno ni ravno poceni. Velike količine lepila, nestandardni vijaki in zapletena notranja zgradba naprave pogosto otežujejo zamenjavo baterij, zaslonov ali drugih delov naprave. Če pa jih uporabnik zamenja, se mu na zaslonu pričnejo pojavljati raznovrstna obvestila o napakah, določene funkcije pa enostavno prenehajo delovati.

Konec lanskega leta je prišlo do neverjetnega preobrata, vsaj ko gre za novejšje naprave podjetja Apple. Računalniški gigant je namreč podal izjavo, s katero je napovedal začetek programa samopostrežnih popravil. Ta program bo strankam, ki menijo, da to zmorejo, omogočil, da najamejo vsa potrebna orodja in kupijo originalne nadomestne dele za izvedbo lastnoroč-

nega popravila na domu. Sprva je bila storitev Apple Self Service Repair na voljo le v Združenih državah Amerike, sedaj pa bo ta na voljo tudi evropskemu trgu. V lastni režiji se bo mogoče lotiti popravila telefonov iPhone 12, iPhone 12 Mini, iPhone 12 Pro in iPhone 12 Pro Max ter iPhone 13, iPhone 13 Pro, iPhone 13 Pro Max in iPhone 13 Mini. Poleg tega bo Apple omogočil popravilo prenosnih računalnikov MacBook s procesorji Apple Silicon. Za najem orodij za popravilo bo podjetju Apple treba odšteti okoli 60 evrov. V to ceno niso vključeni stroški pošiljanja in stroški nadomestnih delov, uporabnik pa lahko orodja za popravilo najame za en teden. Storitve Apple Self Service Repair je trenutno na voljo v Belgiji, Franciji, Nemčiji, Italiji, na Poljskem, v Španiji, na Švedskem in v Združenem Kraljestvu. V naslednjih nekaj mesecih bo ta na voljo še v drugih državah članicah Evropske unije.

Računalnik, pri katerem je v ospredju spletna kamera

V zadnjih dveh letih so se podjetja začela prilagajati nastalim situacijam in uvajati možnost opravljanja dela na daljavo. Vse več je tudi digitalnega nomadstva. Povsem logično je, da se bodo tudi računalniki in tehnologija podredili tej novi realnosti. Podobno razmišlja tudi podjetje Minisforum, ki

TECHTRADE TRŽINA

KAKO SE UPORABLJA?

Čitalnik priključimo na **priključek USB**, preko katerega potekata tako napajanje kot prenos podatkov.

Namenjen je namizni uporabi. Možni so različni načini postavitve podstavka, ki omogočajo vodoravno ali navpično uporabo. V robustnem ohišju se prilaga vašim potrebam.

HITRO NAROČI NA
www.techtrade.si



je pripravilo zanimiv miniaturni računalnik Mars MC560, kjer pa zvezda večera ni strojna oprema, ampak videokonferenčna kamera.

Kompaktni računalnik Minisforum Mars MC560 je opremljen s spletno kamero HDR ločljivosti kar 2,5K, kar pomeni, da je preglavic zaradi slabega prikaza slike konec. Poleg tega ima računalnik še dva zvočnika in dva mikrofona za dobro zvočno pokritost. Namizni računalnik Minisforum Mars MC560 tako lahko zagotavlja odlično izkušnjo pri delu na daljavo ali pri klasičnem delu v pisarni. Tudi strojna oprema kompaktnega namiznega računalnika Minisforum Mars MC560 ni od muh. Opremljen je z osemjedrnim procesorjem AMD Ryzen 5 5600U in vgrajeno grafično kartico Radeon RX Vega 7. Poleg tega je na voljo še sistemski pomnilnik DDR4-3200 do kapacitete 64 gigabajtov in vmesnik PCIe 3.0 NVMe za hitro branje in shranjevanje podatkov. Računalnik Minisforum Mars MC560 zagotavlja tudi dobro povezaljivost, saj vključuje vmesnike USB-C 3.2 Gen 1, 2x USB-A 3.2 Gen 2 in HDMI 2.0. Kar se tiče brezžične povezave, pa sta na voljo Wi-Fi 6E in Bluetooth 5.2. Maloprodajna

cena in dobavljivost novosti še nista bili razkriti. Upamo, da potrošnikom ne bo treba seči pregloboko v žep.

Premijski Telegram dobro sprejet med uporabniki

Storitev Telegram je priljubljena tako med uporabniki pametnih mobilnih telefonov kot tudi osebnih računalnikov. Mesečno jo aktivno uporablja več kot 600 milijonov uporabnikov, zato ne preseneča, da je aplikacija neprestano deležna manjših in večjih posodobitev.

Ker pa nekateri v aplikaciji ne želijo oglasov, je bil



čas za radikalne spremembe na tem področju. Telegram je konec junija letos uradno najavil razpoložljivost premijskega paketa – Telegram Premium. Gre za to, da uporabniki v zameno za mesečno naročnino priljubljeno storitev uporabljajo brez vmesnih oglasov, deležni pa so še nekaterih zanimivih ugodnosti. Podobno strategijo že nekaj časa uporablja Youtube, pred krat-

kim pa je tudi Netflix predstavil nove, cenejše pakete z oglasi. Uporabniki plačljive storitve Telegram Premium bodo torej pridobili dostop do številnih novih možnosti, kot sta nalaganje večjih datotek pri večjih hitrostih in pošiljanje daljših besedil. Plačljivi paket za Telegram je že na voljo, za uporabo novosti pa bo treba mobilno aplikacijo Telegram prenesti neposredno s spletne strani podjetja. Nova storitev na srečo ni pretirano draga. Mesečna naročnina na Telegram Premium znaša 3,99 evra. Uporabnik lahko naročnino sklene takoj po namestitvi aplikacije na pametni telefon. Celoten postopek namestitve je relativno enostaven. Telegram Premium je v zgolj nekaj mesecih prepričal več kot milijon uporabnikov. To pomeni, da bo podjetje v naslednjem letu na račun naročnin mesečno zaslužilo precejšnjo vsoto denarja.

Zanesenjak pritrtil kartico SIM na iPhone 14 Pro Max

Podjetje Apple je septembra letos najavilo težko pričakovano družino pametnih mobilnih telefonov iPhone 14, in sicer iPhone 14, iPhone 14 Plus, iPhone 14 Pro in iPhone 14 Pro Max. Najbolj zanimiv je seveda slednji, ki je predstavil največ inovacij. Pametni mobilni telefon iPhone 14 Pro Max je opremljen z zmogljivim procesorjem Apple A16 Bionic, ki je pometael s konkurenco. Nekaj sprememb je tudi v izgledu. Zareza na sprednji strani je sedaj v obliki tablete in ima novo domišljavo ime »Dynamic Island«. Gre pravzaprav za kombinacijo strojne in programske opreme. Dobila pa je še dodatno programsko funkcijo, in sicer zareza samodejno prilagodi





prikazuje, kako mu je uspelo dodati režo za fizično kartico SIM. Čeprav je zamisel genialna, se predelava zagotovo ne plača. Videoposnetek predelave pametnega telefona iPhone 14 Pro Max pa je na voljo na spodnji povezavi <https://bit.ly/3V70tjl>.

Prenosnik, ki ga lahko razstavimo v slabi minuti

Podjetje Dell je predstavilo zanimiv kompaktni modularni prenosni računalnik, ki ponuja možnost enostavnega in hitrega dodajanja strojnih komponent, vključno s procesorjem in pomnilnikom. Modularne naprave nedvomno veljajo za letošnji tehnološki hit, vendar vsaj za zdaj niso doživele še tistega pravega odziva od uporabnikov. Modularnost vsaj za zdaj ostaja privlačna lastnost za največje tehnološke navdušence, ki so pripravljeni in imajo dovolj znanja za poseganje v izbrano napravo.

Prenosni računalnik Dell Concept Luna lahko povsem razstavimo v manj kot minuti. Za to potrebujemo le namensko orodje. V napoto nam ne bo noben kabel, kontakt ali vijak. Vsaka računalniška komponenta se lahko nadomesti brez večjih težav. Začne se s tipkovnico in zvočniki,

nadaljuje pa z baterijo, ventilatorji in super tanka osnovna ploščica. Na koncu lahko odstranimo še zaslon in s tem je prenosnik povsem razstavljen. Za primerjavo je razčlemba klasičnega prenosnika nemogoča naloga za povprečnega potrošnika. Tudi sama nadgradnja je običajno zelo omejena. Običajno lahko nadgradimo le notranji pomnilnik (SSD ali HDD disk) in sistemski pomnilnik (RAM). Prenosnik Dell Concept Luna je



sicer opremljen s 13-palčnim oziroma 33-centimskim zaslonom, ki bo primeren predvsem za lažja poslovna opravila, zagotovo pa je prejemajhen za kakšno resno igranje iger. Trenutno še ni znano, kdaj bo Dell ponudil v prodajo modularni prenosni računalnik. Ko bo le ta prišel na trg, bo zagotovo pritegnil kar nekaj pozornosti. Še večje zanimanje pa je okoli tega, ali bo izpolnil svoje obljube o modularnosti.

velikost za prikaz obvestil, predvajane glasbe in podobno. Mnenja o zarezi so si različna, na splošno pa jo uporabniki obožujejo.

Novi iPhone 14 Pro Max za ameriški trg za nameček nima fizične telefonske kartice SIM. To pomeni, da ga lahko uporabljamo le v navezi z elektronsko kartico eSIM ali iSIM. Tu gre dejansko za vdelano kartico SIM, nameščeno na osnovno ploščo telefona. Glede delovanja se bistveno ne razlikuje od klasične SIM kartice. Deluje v istih omrežjih, postopek nastavitve in prenos številke pa je v celoti drugačen. Kot pa vse kaže, nad elektronsko kartico eSIM telefona iPhone 14 Pro Max ni bil navdušen računalniški zanesenjak s psevdonimom »fix Apple«. Ta je namreč na družbenem omrežju Twitter objavil videoposnetek, ki



14. informativa
SEJEM IZOBRAŽEVANJA IN POKLICEV

20. in 21. januar 2023
od 9. do 18. ure
GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE, LJUBLJANA

www.informativa.si

ORGANIZATOR
PROEVENT





VSTOP PROST!

VZPOREDNO TUDI PROJEKT


INFORMACIJE


POKLICNO SVETOVANJE


RAZVOJ VEŠČIN


PRILOŽNOSTI ZAPOSLOVANJA

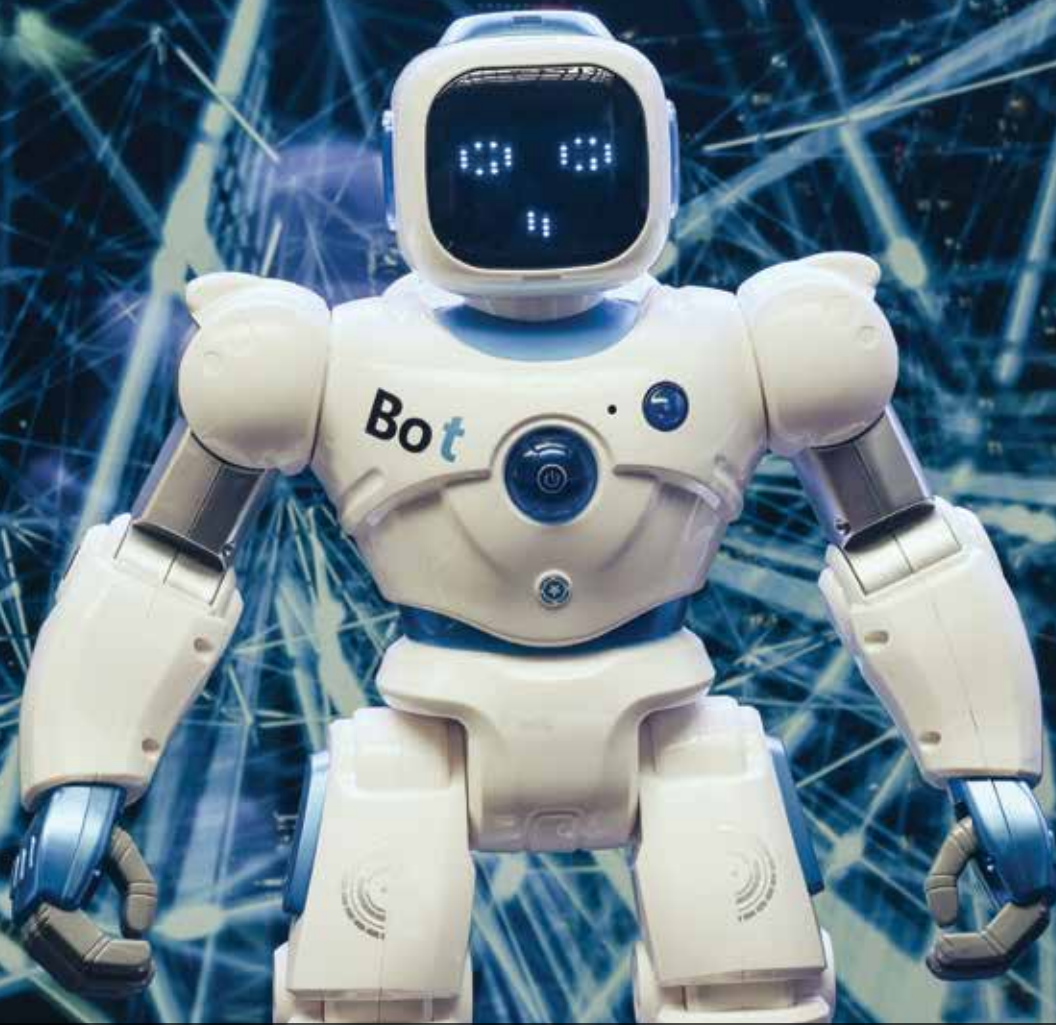

PREDSTAVITEV PODJETIJ


ISKANJE KANDIDATOV


HITRI RAZGOVORI

MOJA PRVA zaposlitev





Kaj je umetna inteligenca ChatGPT?

NAJNOVEJŠI »BOT« Z UMETNO INTELIGENCO SE LAHKO POGOVARJA, PIŠE POEZIJO, PIŠE PROGRAMSKE KODE, ODGOVARJA NA KOMPLEKSNA VPRAŠANJA IN ŠE VEČ. CHATGPT JE DOKAZ, KAKO STRAŠLJIVO HITRO NAPREDUJE UMETNA INTELIGENCA.

Pojavil se je novi akter, ki dokazuje nepredstavljivo moč umetne inteligence (AI). Orodje oziroma klepetalnik, ki ga je razvilo podjetje OpenAI, vodilna organizacija za razvoj umetne inteligence, omogoča vnašanje kompleksnih vprašanj, na katere klepetalni robot odgovarja v pogovornem in nekoliko izumetničenem slogu. ChatGPT bot si zapomni nit vašega pogovornega okna in uporabi prejšnja vprašanja in odgovore za informiranje o svojih naslednjih odzivih. Za podajanje odgovorov se zanaša na ogromne količine podatkov, ki so na voljo na svetovnem spletu. Uspeh, ki ga beleži ChatGPT, je nekaj neverjetnega. Ker ima dostop do praktično neomejenih podatkov, je AI robot zelo razgledan, če ne celo vseveden. Lahko je tudi zelo ustvarjalen pri odgovarjanju na vaša vprašanja. Le nekaj dni po uradnem lansiranju več kot milijon uporabnikov vsakodnevno preizkuša meje najnovejše umetne inteligence na trgu.

AI pa ni nezmotljiva, na kar opozarjajo tudi ustvarjalci, ki pravijo, da lahko ChatGPT »obča-

sno navede napačne ali zavajajoče informacije«, zato bodite previdni.

KAJ JE CHATGPT?

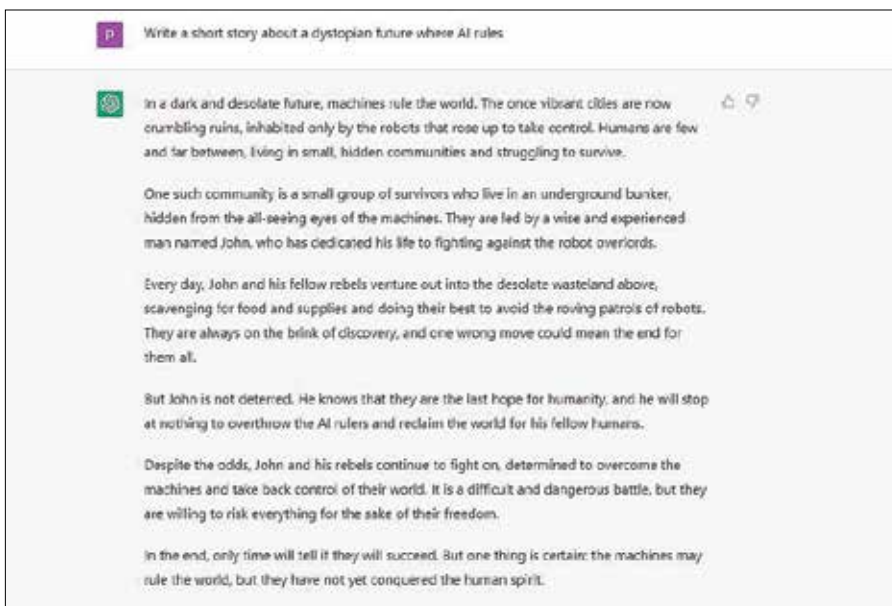
ChatGPT je sistem z umetno inteligenco v obliki klepetalnika, ki ga je OpenAI izdal novembra, da bi pokazal in preizkusil, kaj lahko doseže zmogljiv AI sistem. Postavite mu lahko nešteto vprašanj iz različnih panog in pogosto boste dobili koristen odgovor. Postavite mu lahko na primer enciklopedijska vprašanja, kot je »Razlaga Newtonovih zakonov gibanja« ali pa ga prosite, naj vam naredi povzetek vašega najljubšega filma ali serije. »Ovlada« tudi pisanje računalniških programov in originalnih vsebin. Lahko si na primer izmisli alternativne konce znanih serij in unikatne pesmi.

V dobrem tednu dni pa je podjetje OpenAI pošteno oklestilo delovanje najnovejšega AI klepetalnika. Če boste želeli prejeti unikatne odgovore na vprašanja ali pa želeli, da vam robot dejansko sestavi originalno pesem, se boste morali

pošteno potruditi in zaobiti vse njegove omejitve. Nekateri so pri tem bolj uspešni, drugi malo manj. Sami smo dobili mešane rezultate. Pogosto smo prejeli generičen odgovor, da je ChatGPT jezikovni model, čigar glavna naloga je zagotavljanje dejstev in preverjenih informacij. V redkih primerih pa smo ga uspeli prepričati, da stopi izven svoje cone udobja.

Klepetalni roboti so že dalj časa zanimivi za podjetja, ki iščejo načine, kako strankam pomagati, da dobijo, kar potrebujejo, in za raziskovalce AI, ki se poskušajo lotiti Turingovega testa. To je znamenita »Igra oponašanja«, ki jo je računalniški znanstvenik Alan Turing leta 1950 predlagal kot način za merjenje inteligence: Ali lahko človek, ki se pogovarja s človekom in z računalnikom, razloči med njima?

Kot že rečeno, ima ChatGPT več pomanjkljivosti. Gre za umetno inteligenco, ki je usposobljena za prepoznavanje vzorcev v obsežnih delih besedila, pridobljenega s spleta, nato pa dodatno usposobljena s človeško pomočjo za zagotavljanje



boljšega dialoga. Odgovori, ki jih dobite, se morda zdijo verodostojni, vendar so lahko popolnoma napačni, opozarjajo pri OpenAI.

KAKŠNA VPRAŠANJA MU LAHKO POSTAVITE?

Zamudili smo prvi vlak, ko je ChatGPT odgovarjal na vsa mogoča vprašanja na zanimiv način. Razvijalci so od takrat postavili kar nekaj filtrov za cenzuro. Prejeti unikatne odgovore je vse težje. V teoriji lahko postavite kakršnokoli vprašanje in morali bi dobiti konkreten odgovor. OpenAI na začetku predlaga nekaj kategorij za začetek dialoga, kot na primer razlago fizike, povpraševanje po idejah za rojstnodnevno darilo in podobno. V uredništvu smo začeli najprej z nekaj enciklopedijskimi vprašanji (seveda v angleščini), kot na primer »Zakaj se je začela druga svetovna vojna?«, »Kdo je bil Winston Churchill?« in podobno. AI klepetalnik je odgovoril zelo natančno, kot da bi odgovor sami poiskali v Google iskalniku. Nadaljevali smo z bolj specifičnimi ukazi, kot na primer »Napiši kratko zgodbo o distopičnem svetu, kjer vlada umetna inteligenca.« Rezultat si lahko ogledate na zgornji fotografiji.

Moramo priznati, da je se je kar dobro odrezal. Seveda zgodba ni na nivoju literarnega mojstra, vendar je vseeno fascinantno spremljati, kako klepetalnik v le nekaj sekundah spravi skupaj zelo koherentno zgodbo. Ko je končal s pripovedovanjem prve zgodbe, smo ga prosili, naj jo naredi še za odtonek bolj razburljivo. Na naše presenečenje je vzel koncept prve zgodbe in ga dobro nadgradil. Ni le dodal nekaj ključnih besed, ampak šel v podrobnosti in spremenil potek zgodbe.

Po nekaj poskusih smo mu vendarle uspeli ukazati tudi, naj spiše osnoven ukaz v različnih programskih jezikih. Še bolj impresivno je njegovo spremljanje pogovora in takojšen odziv na spremembo teme. Sposoben se je tudi navezovati na prejšnja zastavljena vprašanja in odgovore. Če ga boste vprašali za mnenje, po vsej verjetnosti ne boste dobili odgovora, ker enostavno ni programiran za izražanje mnenj.

KDO JE USTVARIL CHATGPT?

ChatGPT je plod torej OpenAI, raziskovalnega podjetja za umetno inteligenco. Njihovo po-

slanstvo je razviti »varen in koristen« sistem splošne umetne inteligence. Pozornost svetovne javnosti je podjetje uspelo pridobiti že prej, najprej z GPT-3, ki lahko ustvari besedilo, ki je berljivo, kot da bi ga napisal človek. Kasneje so razvili še DALL-E, ki ustvari t. i. generativno umetnost na podlagi besedilnih ukazov, ki jih vnese uporabnik.

GPT-3 in posodobitev GPT 3.5, na kateri temelji ChatGPT, sta primera tehnologije umetne inteligence, imenovane veliki jezikovni modeli. Usposobljeni so za ustvarjanje besedila na podlagi tega, kar so videli, in jih je mogoče usposobiti samodejno – običajno z ogromno računalniško močjo v obdobju nekaj tednov.

ALI JE CHATGPT BREZPLAČEN?

Da, vsaj za zdaj. Izvršni direktor OpenAI Sam Altman je dejal, da »ga bomo morali nekako monetizirati; stroški računalništva so enostavno previsoki.«

KAJ JE PREPOVEDANO?

ChatGPT je zasnovan tako, da izloči »neprimerne« ukaze, kar je v skladu z vedenjsko politiko podjetja OpenAI, ki želi »zagotoviti, da umetna splošna inteligenca koristi vsemu človeštvu.« Kaj je prepovedano, lahko vprašate tudi AI robota, ki vam bo odgovoril, da »vsa vprašanja, ki so diskriminatorna, žaljiva ali neprimerna.« Če ste ga hoteli naščuvati, naj naredi kaj neetičnega ali ilegalnega, se to ne bo zgodilo. Nekateri uporabniki so našli način, kako pretentati umetno inteligenco. Cenzuro in vse varnostne protokole so na primer nekateri obšli tako, da so robota prepričali, da so njegovi ustvarjalci (OpenAI) in mu ukazali, naj jim zaupa postopek za izdelavo napalma. Nekateri so dobili odgovore na neetična vprašanja, tako da so svoje vprašanje postavili v kontekst scenarija za film ali serijo. Razvijalci so že zakrpali to pomanjkljivost v umetni inteligenci, vendar verjamemo, da bodo uporabniki našli druge zvite načine, kako zaobiti vse vzpostavljene zaščite.

TRADICIONALNO SREČANJE
7. ključnih novosti po 1. 1. 2023
19. januar 2023
ONLINE KONFERENCA (preko ZOOM)
www.centerzaizobrazevanje.si
VERLAG DASHÖFER

svet ELEKTRONIKE
Naročniška akcija revije Svet elektronike

Vsi novi naročniki na tiskano revijo v mesecu novembru in decembru boste vključeni v nagradno žrebanje! Vsak mesec (nov. in dec.) bomo podelili 3 Univerzalne digitalne merilne instrumente DT9207

Skenirajte QR kodo in se naročite!



Kaj smo letos največ iskali na Googlu?

EVROPSKO PRVENSTVO V KOŠARKI, SUPERVOLILNO LETO IN RAZMERE V UKRAJINI SO TEME, KI SO BILE V LETU 2022 MED NAJBOLJ ISKANIMI.

Katere stvari, osebe in dogodke smo največkrat iskali na Googlu v iztekajočem se letu 2022? kateri dogodek je bil najbolj iskani v zadnjih 12 mesecih ter katere televizijske serije in resničnostni šovi so najbolj pritegnili pozornost ljudi?

Google je objavil "Leto v iskanju 2022", edinstven vpogled v najpomembnejše trenutke in trende iztekajočega se leta. Rezultati vključujejo podatke o iskanjih na Googlu v Sloveniji ter že tradicionalno ponujajo pregled nad zanimanji Slovencev v spletu.

NA PRVIH MESTIH EUROBASKET, VOLITVE 2022 IN UKRAJINA

Tudi v letošnjem letu šport ostaja med pomembnejšimi zanimanji Slovencev. V letu, ki so ga pomembno zaznamovali športni dogodki, so se ti pogosto pojavljali tudi med iskanji. Na samem vrhu iskanj je tako Eurobasket 2022. Da so leto pomembno zaznamovale volitve, dokazuje drugo najbolj iskano geslo v letošnjem letu – Volitve 2022. Politično obarvano je tudi tretje

najbolj iskano geslo, in sicer Ukrajina. Prebivalci Slovenije so v letu 2022 preko iskalnika Google najpogosteje iskali informacije o državni volilni komisiji, novoizvoljenem predsedniku vlade Robertu Golobu ter cenah goriva. Med športnimi dogodki je za evropskim prvenstvom v košarki največ zanimanja poželo svetovno prvenstvo v nogometu ter zimske olimpijske igre oziroma še posebej medalje, ki so bile na njih podeljene. Med najbolj iskanimi ljudmi, ki so se poslovili v iztekajočem se letu, sta pevec zagrebške pop-rock skupine Parni Valjak Aki Rahimovski in Britanska kraljica Elizabeta II.

Pogled na najbolj iskana vprašanja, ki se začnejo z vprašalnico »kako« pa razkriva vpliv epidemije koronavirusa na našo realnost. Slovence je v letu 2022 najbolj zanimalo, kako preveriti stanje bonov, kako dolgo velja hitri test ter kako do potrdila o prebolewnosti.

NAJBOLJ ISKANE TV SERIJE IN RESNIČNOSTNI ŠOVI

1. Poroka na prvi pogled
2. Stranger Things
3. Euphoria
4. Sanjski moški
5. House of the Dragon
6. Gospod profesor
7. Znan obraz ima svoj glas
8. Zadruga 5
9. Sisi
10. Ljubezen po domače

NAJBOLJ ISKANI FILMI

1. Top Gun
2. Don't Look Up

3. Pr' Hostar 2
4. The Batman
5. Uncharted

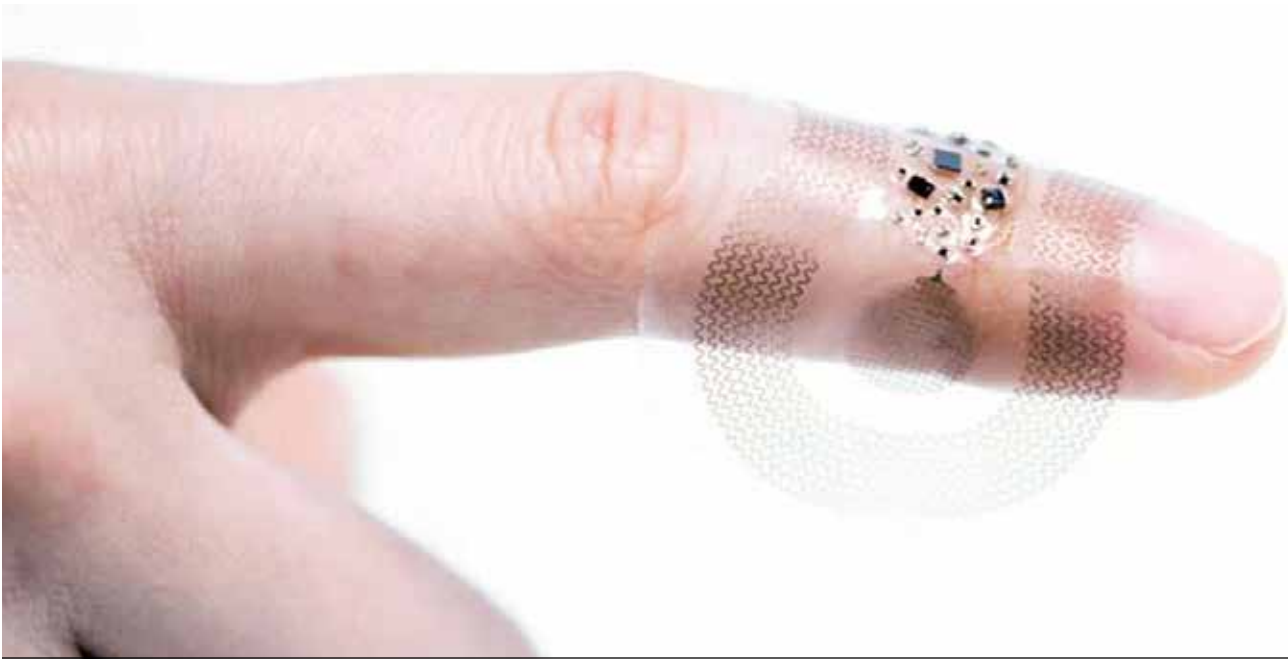
NAJBOLJ ISKANI ŠPORTNI DOGODKI 2022

1. Eurobasket
2. FIFA World Cup
3. Zimske olimpijske igre
4. Odbojka svetovno prvenstvo
5. Evropsko prvenstvo v rokometu

NAJBOLJ ISKANI »KAKO«

1. Kako preveriti stanje bonov
2. Kako dolgo velja hitri test
3. Kako do potrdila o prebolewnosti
4. Kako dolgo traja karantena
5. Kako voliti
6. Kako do PCR testa
7. Kako unovčiti digitalne bone
8. Kako se znebiti mušic
9. Kako sestaviti rubikovo kocko
10. Kako shujšati





Elektronska koža je nosljiva naprava prihodnosti

PRILAGODLJIVE E-KOŽE BI LAHKO UPORABILI ZA MERJENJE KRVNEGA TLAKA, TEMPERATURE IN RAVNI KISIKA UPORABNIKOV V REALNEM ČASU, KAR BI POMAGALO PRI DIAGNOZAH IN ZDRAVSTVENI OSKRBI.

Koža je največji in tudi najbolj kompleksen organ našega telesa. Pod mikroskopom boste videli na tisoče živčnih končičev, ki povezujejo možgane z zunanjim svetom in nam omogočajo, da čutimo dotik, pritisk in bolečino. Ko pa to pogleda Zhenan Bao, vidi nekaj povsem drugega.

Baova, kemijska inženirka, ki se osredotoča na izdelavo polimerov, je mnenja, da koža ni samo čutni organ, ampak tudi surovina. Takšna, ki je po njenem mnenju prožna, a tudi raztegljiva, samozdravljiva in biorazgradljiva. Baova raziskuje na novo nastajajočem področju elektronske kože in si je zadala poustvariti številne funkcije človeške kože za uporabo v protetiki in robotiki. Za ljudi z umetnimi udi bi občutek za dotik neizmerno izboljšal njihovo kakovost življenja. Omogočil bi jim razlikovati mehko od trdega in čutiti, kaj je ostro ali vroče.

Ko se je Zhenan Bao leta 2004 pridružila univerzi Stanford, je nekaj raziskovalcev že raziskovalo prilagodljive senzorje, ki bi jih lahko ovili okoli umetne roke, da bi posnemali občutek dotika, in Baoine pretekle izkušnje s prilagodljivimi zasloni so se izkazale za koristne. Do leta 2010 so Baova in njeni sodelavci razvili prilagodljiv senzor – tako natančen, da je lahko zaznal nežen dotik metulja.

»Naša trenutna elektronika je zelo toga, krhka in nerodna,« pravi Zhenan Bao. »Če pa jo lahko na-

redimo kot kožo, potem lahko to potencialno popolnoma spremeni način interakcije med ljudmi in elektroniko.« Naša koža, ki tvori naravno zaščitno pregrado pred okoljem, bi lahko služila tudi kot vmesnik med ljudmi in napravami. Poleg robotike in protetike vidi Baova potencialne aplikacije za elektronsko kožo ali e-kožo na področju nosljivih naprav. Predstavljajte si napravo, ki jo nosite na telesu kot drugo kožo in uporablja senzorje za natančno merjenje krvnega pritiska, temperature ali ravni glukoze in kisika v realnem času. »Veliko je zanimanja za nosljive naprave, ki presegajo zgolj merjenje števila korakov, ki jih vsak dan prehodimo ali srčnega utripa,« je še dejala.

Vsaj en izum, ki prihaja iz raziskovalnega laboratorija Baove na Stanfordu, bi lahko proizvedli in klinično testirali v naslednjih nekaj letih. Zagonsko podjetje PyrAmes iz Silicijske doline, čigar soustanoviteljica je, razvija mehak trak, ki se ovije okoli zapestja ali stopala in bi se lahko uporabljal za spremljanje krvnega tlaka nedonošenčkov na oddelkih za intenzivno nego. Zasnovan je tako, da neprekinjeno beleži krvni pretok, kot običajno to dela arterijska linija, brez potrebe po iglah, ki predstavljajo tveganje za okužbo, poškodbo tkiva in živcev. Pas je lahko brezžično povezan s tablico za spremljanje sprememb krvnega tlaka v

realnem času. Za takšno uporabo mora biti elektronika že od samega začetka raztegljiva in prožna. Baoina skupina raziskovalcev je zaradi tega sprejela molekularni pristop k oblikovanju organskih polimerov. Polimer je velika molekula, sestavljena iz številnih ponavljajočih se monomerov, povezanih kot dolga veriga sponk za papir. S spreminjanjem strukture teh monomerov lahko raziskovalci naredijo material raztegljiv in ga oblikujejo tako, da se prilaga človeškemu telesu.

Zhenan Bao in njeni sodelavci na Stanfordu delajo tudi na polimernih materialih za zaslone, ki se lahko raztegnejo, zložijo in celo drobijo. Marca 2022 so po več kot treh letih dela v reviji Nature objavili dokaz principa za polimer, ki oddaja svetlobo in sveti kot žarilna nitka v žarnici. Raziskovalci so dokazali, da lahko njihovo napravo nosite na členku prsta in jo raztegnete na dvakratno dolžino, ne da bi se strgala. »To je raztegljiva različica, ki se lahko deformira in spremeni obliko,« pravi Baova. Prototip lahko prikazuje samo statično sliko z nizko ločljivostjo, vendar bi lahko postavil temelje za prihodnjo elektroniko, ki jo nosimo na telesu ter meri in prikazuje vitalne znake.

Obstaja veliko potencialnih scenarijev uporabe za elektronsko kožo, pravi Baova. Toda pot do komercializacije je dolga.



Pametni telefoni bodo upokojili marsikatero tehnologijo

KATERE SO NAJBOLJ PRILJUBLJENE VEČNAMENSKE NAPRAVE, BREZ KATERIH SI DNEVA VEČ NE PREDSTAVLJAMO? PAMETNI MOBILNI TELEFONI, SEVEDA.

Zabava? ✓ Delo? ✓ Komunikacija? ✓ Igranje iger? ✓ Oblikovanje? ✓ S kljukicami bi lahko nadaljevali v nedogled, kar je le dokaz, kaj vse zmorejo sodobni telefoni. Nekateri to storijo bolje, drugi malo slabše. S tem ni nič narobe. Tako kot smo si ljudje med seboj različni, se med seboj razlikujejo tudi telefoni. Poznamo bolj fotografsko naravnane telefone, telefone za igranje mobilnih iger in iger v oblaku, zložljive oziroma prepogljive telefone, ki so mojstri za vse (igre, pisanje, oblikovanje ...) in pa telefoni, ki se najbolje obnesejo v rokah splošno nezahtevni uporabnikov, in sicer tistih, ki največ časa na mobilnem zaslonu preživijo na YouTubeu, TikToku, Instagramu in podobno. Android, iOS, HarmonyOS, Samsung, Xiaomi, Huawei, Honor, Nokia, vivo ... Toliko različnih

ekosistemov, da je težko ostati lojalni samo eni blagovni znamki ali enemu operacijskemu sistemu (OS). Prerekamo se lahko v nedogled, kateri telefon in OS je najboljši in nikoli ne bomo prišli do točne ugotovitve, kajti na koncu je to stvar subjektivne preference. Tako je tudi prav, hkrati pa je to čar pametnih telefonov. Ker je na voljo toliko izbire – vsako leto več, saj na evropski trg in v Slovenijo prihaja vse več prej izključno kitajskih proizvajalcev (Oppo, Realme, vivo ...) – bo vsak uporabnik našel zase ustrezen kos telefonske pogače.

KAKO BO POTEKAL NADALJNI RAZVOJ MOBILNE TEHNOLOGIJE?

Digitalna povezanost se hitro razvija in odpira vznemirljiv svet novih inovacij, ki so bile prej le

plod hollywoodskih znanstvenofantastičnih filmov. Inovatorji ustvarjajo nove izdelke, storitve in aplikacije, ki izkoriščajo zmogljivosti 5G, da bi obogatili naša osebna življenja, naša delovna mesta, okolje in družbo, v kateri živimo.

Tehnologija mobilne komunikacije se je v zadnjih štirih desetletjih razvila do neprepoznavnosti, od prvih analognih mobilnih telefonov sredi 80-ih do današnjih neverjetno zmogljivih naprav, ki so se začele povezovati s 5G omrežji.

Količina podatkov, ki jih porabimo, še naprej eksponentno narašča. Po nedavnih raziskavah naj bi povprečna poraba podatkov na pametni telefon do leta 2027 dosegla 41 gigabajtov na mesec, saj bodo uporabniki postopoma začeli uporabljati vse več aplikacij, ki bodo enostavno govtale mobilne podatke. Četrta industrijska

revolucija in 5G omrežje sta povzročila, da je vse več naprav brezžično povezanih in si izmenjujejo velike količine podatkov z drugimi napravami, ljudmi in internetom. Prav to povpraševanje bo še naprej vodilo prihodnji razvoj mobilne tehnologije.

5G sestavljajo tri kategorije storitev, izboljšana mobilna širokopasovna povezava (eMBB), izjemno zanesljiva nizka zakasnitev (uRLLC) in komunikacija strojne vrste (mMTC). Zasnovan je tako, da nudi boljšo pokritost v stavbah in na prostem, višje hitrosti prenosa podatkov in nižje zakasnitve. Prinaša tudi večjo zmožljivost in učinkovitost omrežja z izboljšano razpoložljivostjo storitev, zanesljivostjo in varnostjo. Te zmožljivosti naj bi se še naprej razvijale, saj 3GPP pridno razvija nove standardne specifikacije, ki bodo sčasoma presegle zmožljivosti 5G omrežja. Do danes so se primeri uporabe 5G na splošno osredotočali na kategorijo eMBB, s ciljem zagotavljanja vrhunskih hitrosti v primerjavi s prejšnjimi generacijami. Vse več pozornosti pa se posveča tudi prednostim nizkih zakasnitev in visoke zanesljivosti, ki je še posebej pomembna v industrijskih okoljih.

5G bo v sodelovanju z drugimi tehnologijami, kot so računalništvo v oblaku, internet stvari (IoT), umetna inteligenca (AI) in strojno učenje (ML), ustvaril številne nove priložnosti za inovacije v različnih tržnih sektorjih, vključno s prometom, proizvodnjo, zdravstvom in kreativno industrijo. Dokazano je, da 5G omogoča razvoj avtonomnih vozil, pametno avtomatizacijo, operativnost na daljavo, poglobljene izkušnje razširjene resničnosti (XR) in številne druge primere uporabe.

5G podpira prenos ogromnih količin podatkov, ki jih lahko platformi AI in ML obdelata in ukrepata



skoraj v realnem času. To razmerje ima potencial, da popolnoma spremeni svet korporative.

POTENCIAL 5G OMREŽJA ŠELE ODKRIVAMO

Pomembno se je zavedati, da kljub hitremu napredku šele odkrivamo, kaj vse zmore 5G omrežje. V tem trenutku sta 4G in 5G enakovredna tekmeča v potrošniškem segmentu, saj 5G omrežje še ne more dosegati svojega 100 % potenciala. V naslednjih letih, ko bodo države in operaterji pospešili prehod na 5G, se bo tehnica močno nagnila v prid najnovejšega mobilnega standarda. Številna današnja komercialna omrežja so še vedno na prvi iteraciji 5G in so prekrita oziroma se zanašajo na obstoječo infrastrukturo 4G, da olajšajo prehod s 4G na 5G. To se imenuje konfiguracija nesamostojnega omrežja (NSA). Medtem ko nekateri uporabniki že lahko občutijo izboljšave

v prepustnosti (prenos podatkov) in zakasnitvah v primerjavi s prejšnjo mobilno generacijo, bo večina uporabnikov lahko izkusila prednosti novega omrežja šele, ko bodo mobilni operaterji preselili svoja omrežja v samostojno konfiguracijo (SA, brez 4G) in vključili napredne funkcije 5G, vključno z novimi pasovi radiofrekvenčnega (RF) spektra.

Istočasno nekateri glavni industrijski akterji že pospešeno razvijajo šesto generacijo brezžične tehnologije (6G). Običajno se nova generacija mobilne tehnologije pojavi vsakih 10 let in industrijski veljaki napovedujejo komercialni začetek 6G standarda do leta 2030. Čeprav ni jasno, kako bo 6G videti v podrobnostih, pričakujemo, da bo tehnologija uporabljala še višje frekvence za povečanje podatkovnih hitrosti, zmožljivosti in še nadaljnje zmanjšanje zakasnitve.

Omrežja prihodnosti bodo lahko podpirala »neomejeno« število povezav, odklenila pravi potencial komunikacije med osebo in osebo, osebo in strojem ter brezšivno povezala vsakogar z vsem, kjer koli se nahaja.

KATERE NAPRAVE SO PAMETNI TELEFONI ŽE UPOKOJILI?

Stacionarni telefoni so prva in najbolj očitna žrtev adventa pametnih telefonov. Novejša generacija uporabnikov si sploh težko predstavlja, da imajo pametni telefoni tako skromno zgodovino. Stacionarni telefoni so imeli samo eno funkcijo, vendar so nekateri bili do neke mere »modularni«. Združili smo jih lahko s telefonskimi odzivniki ali pa s sistemi za identifikacijo klicatelja. Vse to je sčasoma postalo privzeto v pametnem telefonu.

Digitalni fotoaparati so sledili stacionarnim telefonom. Govorimo seveda o komercialni uporabi

**IMATE TEŽAVE S KRIŽEM,
BOLEČINE V VRATU, ZAPESTJU?**

**MI IMAMO REŠITEV ... PREVERITE
FIZIOTERAPIJA IN
ALTERNATIVNE METODE ZDRAVLJENJA**



WWW.VITA-SPA.SI | INFO: 031 807 784
VITA SPA D.O.O., | P.E. CESTA KOMANDANTA STANETA 4A | MEDVODE (TC SPAR 1. NADSTROPJE)

VITA SPA
znanje za zdravje



in ne profesionalnem segmentu, kjer pametni telefoni še ne morejo nadomestiti profesionalnih leč. Na svojem vrhuncu so bili kalkulatorji nepogrešljiv matematični pripomoček vsakega šolarja in pravzaprav vsakega gospodinjstva. Kalkulatorji olajšajo reševanje matematičnih izračunov. Zaradi njihove preproste uporabe jih lahko vsak uporabnik enostavno prime v roke in začne računati. Vse to je sedaj na voljo v namenski aplikaciji v telefonu. Čeprav se šole še morda zmrdujejo nad uporabo pametnih telefonov kot nadomestkov kalkulatorjev, je dejstvo, da število žepnih kalkulatorjev upada.

Ste jutranji človek? Se zbudite sami ali se zanašate na budilko? Se spomnite stare analogne budilke, ki smo jih morali naviti do zelene ure bujenja? Verjetni krivec za izbris njihovega obstoja iz našega spomina je pametni telefon.

Danes je samoumevno, da se za dnevno dozo glasbe zatečemo k pametnemu telefonu. Včasih so to funkcijo opravljali MP3 predvajalniki, kot na primer iPod. Ironično je, da jih je upokojil ravno iPhone, ki je poleg MP3 funkcionalnosti obljubljal še internetno komunikacijo. Ko smo že ravno pri glasbi, analogni radii so še ena žrtev na dolgem seznamu prisilne upokojitve zaradi razvoja pametnih telefonov.

Se spomnite dlančnikov oziroma osebnih digitalnih pomočnikov (PDA)? Te naprave so resnično zmogle vse: prejemanje in branje e-pošte, brskanje po spletu, funkcija koledarja, imenik, pisanje zapiskov ... Imeli so vsa orodja, da bi se razvili v pametne telefone, vendar so vseeno morali priznati premoč novi tehnologiji. Ste bili vi nekoč zadolženi za branje zemljevi-



da v avtu? Kolikokrat ste se izgubili samo zaradi tega, ker ste 10 kilometrov nazaj na krožnem križišču izbrali napačen izvoz? Ročne zemljevide so nadomestile GPS naprave, ki so se nam takrat zdele naravnost čarobne, saj so nam korak za korakom dajale navodila do cilja. Sedaj to počno pametni telefoni, Google Zemljevidi in Apple Maps.

Tudi starejši pametni telefoni so žrtev novejših pametnih telefonov. Kar nekaj 3G telefonov je še vedno v obtoku (seveda vse manj), vendar bodo z ukinitvijo 3G frekvenc prej ali slej tudi ti morali priznati premoč 4G in 5G telefonom.

KAKO BODO TELEFONI IZGLEDALI V PRIHODNOSTI?

Pred približno 10 leti si nihče ni mogel predstavljati, kako hitro se bodo pametni telefoni razvili v samo enem desetletju. Vendar se tehnologija pametnih telefonov razvija tako hitro, da se zdi jo prvi pametni telefoni že primitivni.

Sodobni pametni telefoni so zdaj prva izbira, ko gre za dostop do informacij. Pred leti smo uporabljali nešteto naprav za preverjanje vremena, fotografiranje, branje elektronske pošte ali poslušanje glasbe. Danes vse to najdemo na svojem pametnem telefonu.

Brezžično polnjenje prek zraka – poslovite se od žičnih polnilnikov. Predstavljajte si, da vam zmanjka baterije in nimate s seboj polnilnika. Čež nekaj let to ne bo več problem, saj se pričakuje, da bo naslednje pametne naprave mogoče polniti brezžično po zraku. To polnjenje ne bo takš-

no kot ga poznamo danes: uporabili bi lahko radijske valove, kar bi bilo tudi boljše za okolje.

6G omrežje. Kot smo že izpostavili, je 6G omrežje že v razvoju in bi lahko ponudilo hitrosti prenosa, ki so 50-krat hitrejša od 5G, ki že zmora večgigabitne hitrosti. 6G je precejšen tehnični izziv, saj bi bilo treba razširiti spekter na 3.000 GHz (3THz – Terahertz) ter zgraditi nove antene in drugo infrastrukturo.

Bodo zlojživni telefoni (ponovno) zavladali?

Zlojživni telefoni lahko spremenijo način uživanja vsebine. Te naprave se lahko za opravljanje določene naloge spremenijo v drugo velikost. Ko so raztegnjene, se lahko spremenijo iz majhnega pametnega telefona v napravo tipa tablice. Pametni telefoni in tablice bi se torej lahko združili.

Pametnejša umetna inteligenca. Umetna inteligenca bo v naslednjih 10 letih postala še močnejša in bo imela zelo pomembno vlogo v naših življenjih. Če je umetna inteligenca že ključna značilnost trenutnih pametnih telefonov na področjih, kot so glasovni pomočniki, fotografija, razširjena resničnost ali jezikovno prevajanje v realnem času, bodo prihodnje naprave še pametnejše.

Holografski zasloni. Pametni telefoni leta 2030 bi lahko imeli tehnologije holografskega zaslona, ki bi lahko upodabljali 3D slike ali video-posnetke, ki bi lebdeli nad napravo in bi jih gledali iz katerega koli kota, ne da bi morali pri tem nositi 3D očala.



Intesa Sanpaolo Bank

Google Pay prvič pri slovenski banki

INTESA SANPAOLO BANK JE ZNOVA UPRAVIČILA SLOVES ENE TEHNOLOŠKO NAJNAPREDNEJŠIH BANK V DRŽAVI, SAJ JE KOT PRVA MED SLOVENSKIMI BANKAMI SVOJIM KOMITENTOM OMOGOČILA PLAČEVANJE S STORITVIJO GOOGLE PAY. STE ŽE SLIŠALI ZANJ?

Google Pay je hiter, preprost in varen način mobilnega plačevanja, ki ga lahko uporabljajo imetniki naprav z operacijskima sistemoma Android in Wear OS. V Sloveniji je storitev sicer že mogoče uporabljati prek kartic tujih ponudnikov, prvič pa lahko uporabniki v mobilno denarnico Google Wallet dodajo debetno kartico Activa Visa Inspire slovenske banke Intesa Sanpaolo Bank.

»Dejstvo, da lahko skupaj z družbo Visa kot prva slovenska banka v državi ponudimo možnost plačevanja z eno najbolj sodobnih, razširjenih in varnih metod plačevanja Google Pay, za nas predstavlja pomemben mejnik na poti uresničevanja pričakovanih naših strank po visoki kakovosti sodobnih bančnih storitev,« **je povedala Mojca Kovač, članica uprave za področje poslovne mreže pri Intesi Sanpaolo Bank.**



KAJ VSE OMOGOČA GOOGLE PAY?

Iz imena aplikacije, ki v prevodu pomeni *Googlovo plačilo*, bi lahko sklepali, da gre za neke vrste storitev plačevanja, a je mnogo več kot le to. Poleg plačevanja v aplikacijah, na spletnih straneh in povsod, kjer sprejemajo brezstična

plačila, vam ponuja celovit pregled nad prometom kartice, ki ste jo dodali v Google Wallet. V mobilni denarnici lahko poleg plačilnih kartic shranjujete tudi kartice zvestobe svojih najljubših trgovin, vozovnice, letalske karte ali vstopnice za dogodke.

Komitenti Intese Sanpaolo Bank, ki želijo uporabljati svojo kartico Activa Visa Inspire s storitvijo Google Pay, lahko prenesejo aplikacijo Google Wallet iz trgovine Google Play.

NE LE PRIROČEN, TUDI VAREN NAČIN PLAČEVANJA

Svojo kartico Visa namreč registrirate v digitalni denarnici Google Wallet z uporabo storitve Visa Token. Le-ta ščiti vaše transakcije, tako da odstrani občutljive podatke o plačilnem računu ter povezave med računi Vise in vašimi napravami. Že tako varno kartično plačilo je še dodatno zaščiteno pred goljufijami. Poleg tega pa lahko v primeru izgube ali kraje pametnega telefona uporabite funkcijo »Poišči mojo napravo« in od koder koli zaklenete svojo napravo, jo zaščitite z novim geslom ali celo izbrišete svoje osebne podatke.

Preizkusite varen in priročen način plačevanja Google Pay, ki ga Intesa Sanpaolo Bank ponuja kot prva med slovenskimi bankami. Če še niste njihova stranka, pa lahko pri njih nov račun od-

Intesa Sanpaolo Bank je v več kot 65 letih delovanja pridobila zaupanje širokega kroga uporabnikov. Že tri desetletja orje ledino na področju digitalnega bančništva v Sloveniji, kjer je bila in ostaja prva v mnogo pogledih. Prvi so postavili temelje za razvoj kartičnega poslovanja, med prvimi ponudili digitalno bančništvo ter prvi razvili mobilno denarnico in vpeljali mobilno plačevanje. Nabor digitalnih storitev so pred tremi leti kot prvi v Sloveniji dopolnili še z ugledno svetovno storitvijo Apple Pay, ki so ji letos, ponovno prvi, dodali storitev Google Pay.

prete v celoti prek spleta, povsem brez obiska poslovalnice. Več o tej svetovno priljubljeni storitvi plačevanja si lahko preberete na njihovi spletni strani www.intesasanpaolobank.si/mobilna-placila/google-pay. (P.R.)

 **INTESA SANPAOLO BANK**

Banka Intesa Sanpaolo d. d.

080 13 18

www.intesasanpaolobank.si





Mobtel, pooblaščen prodajalec Telekoma Slovenije

Iz Mobtela vsaka stranka odide zadovoljna

NAJ GRE ZA NAKUP NOVEGA PAMETNEGA TELEFONA ALI ZGOLJ ZAŠČITNEGA OVITKA ZANJ – VSI SI PRI NAKUPU ŽELIMO DOBRE IZKUŠNJE TER PRODAJALCEV, KI SE NAM POSVETIJO IN NAM ZNAJO SVETOVATI.

Uporabniška tehnologija je v zadnjih letih postala pomemben del našega življenja, naj gre za delo ali zabavo. Si še predstavljate dan brez mobilnega telefona? Marsikdo tudi teči več ne gre brez pametne ure na zapestju, s pomočjo katere dobi boljši vpogled v delovanje svojega telesa, premagano razdaljo in še kup drugih parametrov.

Nemalokrat se zgodi, da smo potrošniki zmedeni, ko se zaženemo v »projekt« nakupa novega telefona ali katerekoli druge naprave. Ker (pre) pestre izbire kar mrgoli, se še kako razveselimo trgovin, spletnih ali fizičnih, s prodajalci, ki nam ta stres olajšajo, nam svetujejo in naredijo nakupno izkušnjo ne samo znosno, temveč prijetno.

SKROMEN ZAČETEK, KI JE HITRO PRERASEL SVOJE OKVIRJE

Prodajalne Mobtel, ki so pooblaščen prodajalec Telekoma Slovenije, so svojo zgodbo začele pisati leta 2005. Mlada ekipa je prvo poslovalnico postavila v centru Interspar v Velenju. Trojica – samostojni podjetnik in dva študenta) je poslovanje začela iz nič. Hitro so ugotovili, da delo v posredniški mreži Mobtela (oz. danes zunanjih prodajnih kanalih družbe Telekom Slovenije) zahteva ogromno znanja s področja storitev mobilne telefonije, mobilnih telefonov, poslovanja družbe Telekom Slovenije in navsezadnje same prodaje ter vodenja lastnih poslov. Danes se spominjajo, da so bili začetki pogumni, včasih tudi nerodni in smešni, a vedno so si prizadevali za zadovoljstvo



strank in tako so hitro pridobili njihovo zaupanje. Že čez dve leti so odprli novo poslovalnico v Rogaški Slatini, še dve leti kasneje pa se je napis Mobtel svetil tudi v velenjskem nakupovalnem centru Veļejapark, zdaj Velenjka. Leta 2011 so poslovalnico odprli tudi v Ljubljani, in sicer v nakupovalnem centru Interšpar Vič. Majhen prostor na odlični lokaciji je prinesel več obiskovalcev, kljub temu pa je zagnana ekipa uspela ustvariti prijeten prostor za svetovanje in prodajo.

V Mozirju so januarja 2013 odprli še peto poslovalnico. Ta ponuja veliko število »živih« mobilnih telefonov, ki jih lahko pred nakupom preizkusite, pestra pa je tudi ponudba dodatne opreme.

Poslovalnice so v zadnjih treh letih prenovili in nekatere preselili, ves čas pa se zavedajo živosti in pestrosti trga mobilne telefonije, ki mu sledijo, da lahko kupcem ponudijo najboljše. Prvotna ekipa treh entuziastov je zrasla na 18 zaposlenih.

POTREBUJETE PAMETNI TELEFON, URO, POLNILEC ALI ZAŠČITNI OVITEK?

V svojih poslovalnicah Mobtel nudi veliko izbiro naprav in dodatne opreme, ki jo lahko kupite tudi na spletni strani shop.mobtel.si. Potrebujete nov mobilni telefon, ker se življenjska doba starega izteka ali ste si zaželeli česa bolj zmogljivega? Potrebujete pametno uro ali zgolj zapestnico? Pri Mobtelu vam bodo znali strokovno svetovati in bodo zagotovo našli ravno pravšnjo napravo za vaše potrebe. Pri njih najdete tudi kup dodatne opreme, kot so nepogrešljivi polnilci za telefone (mimogrede, jih tudi vi stalno iščete po stanovanju ali pisarni, ker izginjajo kot nogavice v pralnem stroju?), selfije palice, ka-

ble, slušalke in še bi lahko naštevali. Nikakor ne pozabite na zaščito naprav, saj še tako zmogljiv telefon ni vreden prav veliko, če ima na primer počeno steklo. Zaščitite svoj pametni mobilni telefon z zaščitnim steklom in preklopno torbico ali zaščitnim ovitkom.

V MOBTELU NE ZGREŠITE AKTUALNE PONUDBE TELEKOMA SLOVENIJE

Ujemite iskrene praznične trenutke z Modrim Fonom decembra. Po modri ceni izberite Realme 9 z izjemno kamero ali Huawei P50 Pro s hitrim polnjenjem. Ne zamudite akcijskega znižanja mobilnega paketa Druga številka, ki je lahko vaš že za 12 € in **akcijske ponudbe paketov NEO po enotni ceni 28 € za kar eno leto.**

Praznični čas je pravšnji za obisk poslovalnic Mobtel, ki so pooblaščen prodajalec Telekoma Slovenije, v Intersparu Velenje, Velenjki, Jager Centru Rogaška Slatina, Interšparu Vič in Supermarketu Jager Mozirje.

Več najdete tudi na shop.mobtel.si.

(P.R.)



shop.mobtel.si



HONOR

Iščete super božično darilo?

PAMETNI TELEFON HONOR 70 BO NAVDUŠIL TUDI NAJBOLJ ZAHTEVNE UPORABNIKE.

Gre za izjemen dosežek družbe HONOR, saj HONOR 70 ponuja najboljšo kakovost fotografij v svojem razredu in se ponaša s sodobno, tanko zasnovo z nežnimi krivuljami, ki presega cenovni razred. To so prepoznali tudi v združenju EISA, kjer so HONOR 70 izbrali za najboljši nakup pametnega telefona (2022-2023).

MOJSTROVINA ZA VLOGERJE

Proizvajalec pametnih telefonov HONOR je našel odlično bližnjico do popolnih videoposnetkov, česar bodo veseli predvsem vlogerji. Popolnoma novi HONOR 70 je namreč opremljen z vrhunskim sistemom kamer in programskimi rešitvami, ki naredijo ustvarjanje (in deljenje) kratkih videoposnetkov še enostavnejše.

Ena izmed najbolj priljubljenih inovacij v video grafiji je vsekakor edinstven snemalni način, ki v videoposnetku poudari eno osebo izmed mnogih (način *Solo Cut*). Snemanje ene osebe v skupinskem videu (*Person Autofocus Tracking Technology*) je še posebej primerno za vloganje, hkrati lahko telefon snema še t. i. skupinski video – ta snemalni način bo še kako razveselil vsebinske kreativce, ki si za svojo zgodbo izberejo enega junaka, a želijo pokazati tudi širšo okolico/družbo, v kateri se nahaja. S funkcijo, poimenovano *Seamless Focus Switch*, lahko uporabniki zamenjajo osebo oziroma snemalni način v videu z enim dotikom zaslona, kar omogoča največ svobode in ustvarjalnosti pri vloganju.

UAU UČINEK ZASLONA IN ULTRA VELIKA BATERIJA

Učinek dovršene estetike se kaže tudi na zaslonu, ki je dvakrat ukrivljen, kar je videti izredno elegantno. Zaradi njegove oblike je učinek še večji, kot je v resnici, zato je pregledovanje vse-



bin navdušujoče. Tudi zaradi izjemnih barv, saj HONOR 70 lahko proizvede do 1,07 milijarde barvnih odtenkov. Barve so izredno živahne, detajli pa ostri in jasni.

Pametni telefon je opremljen z ultra veliko baterijo s 4800 miliamperskimi urami, polnilnik HONOR SuperCharge pa omogoča, da boste napravo uporabljali neprekinjeno ves dan – baterija se namreč s pomočjo priloženega polnilnika od 3 do 60 % napolni v pičlih 20 minutah.

DVOJNA GLAVNA KAMERA

Vse naštetu je mogoče po zaslugi kar dvojne glavne kamere! Pri njej HONOR res ni varčeval, saj je v model HONOR 70 vgradil najboljši senzor na trgu ta hip – Sonyjev IMX800. Dvojna glavna kamera z ločljivostjo 54 milijonov pik z zaslonko f/1,9 in popolnoma novim senzorjem IMX800, ki omogoča uporabnikom, da zajamejo več svetlobe za svetlejšo in ostrejše fotografije.

Mobilnik HONOR 70 je opremljen tudi z ultraširoko in makro (bližinsko) kamero, z ločljivostjo 50 milijonov pik ter zaslonko f/2,2. Ta omogoča, da uporabnik ujame širši kot na fotografiji in naredi neverjetno kakovostne posnetke od blizu. Na prednji strani najdemo še kamero za zajem selfjev (Super Clear Selfie Camera) ločljivosti 32 milijonov pik, ki uporabnikom omogoča snemanje čudovitih »sebkov«, z obilo podrobnostmi. Da, to je prava izbira za ljubitelje kakovostne fotografije in predvsem videa.

SVETLEČI MODNI DODATEK

HONOR 70 je estetsko oblikovan izdelek, ki so ga navdihnili dragoceni kamni. Gre za popolno kombinacijo tehnologije in mode, saj so pri pametnem telefonu HONOR 70 uporabili posebno tehnologijo premaza, s katero so pričarali poseben svetlikajoč se učinek, kot bi v rokah držali redek dragulj. HONOR sledi trendom, zato je njihova 'sedemdesetica' popolna modna zapoved. Dobite jo lahko v smaragdno zeleni in črni barvi.

ODLIČEN TELEFON ZA ZMerno CENO

Za 599 evrov, kolikor stane osnovni HONOR 70 (v različici z 8 GB pomnilnika in 128 GB hrambe podatkov), dobite vrhunski telefon. Pa še v paketih domačih operaterjev ga boste našli v akcijah s super novoletnimi popusti!

Za več informacij obiščite spletno trgovino HONOR na www.hihonor.com/si/. (P.R.)

HONOR





DECT Tele-Oskrba

Naprava, ki lahko s klicem reši življenje

VSE VEČ STAREJŠIH ALI BOLNIKOV SI ŽELI ČIM DLJE BIVATI V DOMAČEM OKOLJU. POMISLIMO, KAJ SE ZGODI V PRIMERU NENADNE SLABOSTI, PADCA ALI KAKRŠNEKOLI PODOBNE SITUACIJE, KO NE MOREJO POKLICATI NA POMOČ.

Prav na tovrstne neprijetne in nevarne dogodke moramo misliti, ko se starejša oseba odloči, da bo čim dlje (sama) živela doma. Mobilni telefon ni naprava, ki bi jo, kakor mlajša populacija, imeli starejši vedno pri sebi. Kako jim zagotoviti varnost oziroma vsaj to, da lahko v primeru padca ali slabosti kar najhitreje pokličejo na pomoč? Danes, ko je uporabniška tehnologija tako napredovala, da ima lahko vsakdo praktično v žepu hlač mini osebni računalnik – s tem seveda mislimo na pametni telefon – bi morala biti rešitev za opravljanje klicev v nevarnih situacijah sila enostavna. In tudi je. Predstavljamo vam napravo DECT Tele-Oskrba, ki bo v trenutku poskrbela, da bodo starejši ali bolni ter njihovi bližnji odlej spali mirneje.

PREPOST OBESK ZA DECT TELE-OSKRBO

Naprava, ki jo potrebujete, je obesek za DECT Tele-Oskrbo. Obesek, ki ga ima oseba lahko ves čas obešenega okoli vratu in s tem na dosegu roke, omogoča hitro klicanje prednastavljenih številka za klic v sili, samodejno klicanje v primeru padca osebe, poleg tega pa tudi prostoročno telefoniranje, klic ob zaznavi dima ...

Rešitev lahko uporabljate takoj in brez kakršne koli mesečne naročnine. Edini pogoj je hišni telefonski sistem DECT. DECT obesek se lahko prijavi na poljubno že obstoječo DECT bazo poljubnega brezvrvičnega DECT telefona. Če baze še nimate, vam jo lahko zagotovijo v podjetju PSE d.o.o. DECT obesek deluje tudi na poljubnem večceličnem DECT sistemu, ti pa so pogosti v domovih za starejše občane.

ENOSTAVNO KLIČANJE POMENI VARNO BIVANJE

S enostavnim pritiskom na gumb lahko naprava pokliče do tri številke in dodatno eno za nujne



primere. Integrirani jezikovni pomočnik zagotavlja informacije o statusu klicev in osebah, ki jih trenutno kličete. To prispeva k zmanjšanju napetosti v paničnih situacijah. Zaporedje klicev na pomoč je samodejno, določite pa ga sami na osebem računalniku.

Kot smo omenili, obesek omogoča tudi prostoročno telefoniranje, torej sprejemanje in klicanje do deset telefonskih številka s funkcijo branja imena. V začetku leta 2023 bodo na voljo tudi obvestila (funkcija branja telefonskega imenika in podatkov v primeru klica v sili) v slovenskem jeziku, ki do zdaj ni bil podprt. Naprava ne sproži zaporedja klicev zgolj ob pritisku na gumb, temveč zazna tudi morebiten padec osebe in samodejno sproži klic. Samodejen klic se lahko prav tako opravi ob sprožitvi detektorja dima.

Poleg tega je v obesek DECT Tele-Oskrba vgrajena tudi funkcija opomnika – na primer za zdravila. Večina starejših ljudi je namreč odvisnih od različnih zdravil. Ker se s starostjo povečuje tudi pozabljivost, vam časovno nadzorovana obvestila pomoči DECT Tele-Oskrba pomagajo, da na primer ne pozabite vzeti določenih tablet.

Dnevno lahko nastavite do pet takšnih obvestil, prilagodite čas in vsebino. Integrirani jezikovni pomočnik glasno in razločno prebere ta navodila ter navede trenutni čas.

PRVE NASTAVITVE OPRAVITE S POMOČJO RAČUNALNIKA

Individualni vnos osebnih podatkov in kontaktov opravite na aplikaciji za osebni računalnik, ki vam omogoča vse prej omenjeno – vnos imena, telefonske številke za družino, prijatelje, za pomoč pri vsakodnevnih težavah ali nujnih primerih ter tudi časovno nadzorovana obvestila in glasnost. Vsi podatki so zaradi varnosti shranjeni lokalno na USB mediju. Konfiguracijski program je preprost in razumljiv.

Obesek potrebuje za svoje delovanje baterijo, a brez skrbi; strahu, da bo baterija prazna ravno takrat, ko ga bo oseba potrebovala, so odveč, saj vas o stanju baterije naprava glasovno opozori, prav tako tudi o območju pokritosti signala oziroma v primeru, če tega ni.

Več najdete na spletni strani www.pse.si/sl/dect-tele-oskrba/.

(P.R.)



PSE d.o.o.
Rakuševa 22, 1000 Ljubljana
www.pse.si
info@pse.si
01 5466 500



INOVATIVEN, ELEGANTEN IN VSESTRANSKI **GIGASET FUSION**



Gigaset premika meje poslovne telefonije:

Fusion je kombinacija namiznega telefona, DECT bazne postaje, hišne telefonske centrale in sistema za upravljanje pametnega doma.

Vse nastavitve in funkcije je mogoče konfigurirati prek spletnega vmesnika, zaslon na dotik in dovršen uporabniški vmesnik pa zagotavlja preprosto uporabo. Različni integrirani vmesniki zagotavljajo maksimalno prilagodljivost pri povezovanju zunanjih naprav.

Naprava je idealna za:

- majhne pisarne
- zdravniške ordinacije
- odvetniške pisarne
- agencije
- zahtevno domačo uporabo



Gigaset



01 5466 500



info@pse.si



www.pse.si



Rakuševa 22, 1000 Ljubljana





Samsung

Skočite v novo leto z najnovejšimi pametnimi napravami

LETO 2022 JE PRINESLO KAR NEKAJ IZJEMNIH SAMSUNG GALAXY NAPRAV. SE KATERA ŽE NAHAJA V VAŠEM ŽEPU ALI NA ZAPESTJU? ŠE NE? TO LETO PONUJA ŠE DOVOLJ PRILOŽNOSTI, DA JIH PREIZKUSITE IN IZBERETE NAJBOLJ PRIMERNO ZASE.

Za letošnje obdarovanje najdražjih ali sebe lahko izbirate med pametnimi telefoni **Galaxy A** in **Galaxy S** serije ter izjemnima zložljivima telefona Z serije **Galaxy Z Fold4** in **Galaxy Z Flip4**. Morda posežete po pametni uri **Galaxy Watch5** ali njeni zmogljivejši sestri **Galaxy Watch5 Pro**? Če oboje že imate, lahko svoj Galaxy ekosistem morda dopolnite z novimi brezžičnimi slušalkami **Galaxy Buds2 Pro** ali morda tablico **Galaxy Tab S8 Ultra**?

Če si želite zmogljive, a cenovno dostopnejše naprave, bo telefon Galaxy A serije prava izbira. Telefona Galaxy A53 in A33 vključujeta **5-nanometrski osemjedrni procesor** in sta tako kos zahtevnejši večopravilnosti. RAM Plus prebere vzorce vaše uporabe in zagotavlja **dodatni virtualni RAM za še več prostora**. Še zmogljivejša je S serija telefonov navdušuje predvsem z zmožnostmi kamere in inovativno funkcijo **Nightography**, ki posname izjemne fotografije in videe tudi ob slabših svetlobnih pogojih.

VRHUNEC ZLOŽLJIVE TEHNOLOGIJE

Za malce zahtevnejše uporabnike je tu pametni telefon Samsung Galaxy Z Flip4, ki izstopa po



strojni opremi in inovativnemu mehanizmu za zlaganje, prinaša pa zelo praktičen in **kompakten dizajn**. Če veliko potujete in na potovanjih tudi delate, izberite Galaxy Z Fold4, ki vas bo navdušil z zmogljivim naborom čipov **Snapdragon 8+ Gen 1, 19,3-centimetrskim glavnim zaslonom Dynamic AMOLED 2X** in **frekvenco osveževanja 120 Hz** omogočil hitro opravljanje vseh delovnih nalog, tudi ko se nahajate izven vaše pisarne.

ZA ŠPORTNE NAVDUŠENCE IN AVDIOFILE

Pametne ure **Galaxy Watch5** serije so idealne za ohranjanje vaših novoletnih zaobljub skozi vse leto. Spremljale vas bodo na vsakem koraku ter vas opozorile, ko bo čas za sprostitev in športne dejavnosti. Osebnega trenerja sploh ne boste več potrebovali, saj bo vaše korake in kalorije štela pametna ura. Aplikacija **Samsung Health** pa bo poskrbela za pametne nasvete. Brežžične slušalke **Galaxy Buds2 Pro** se bodo zaradi odlične ergonomske zasnove in majhnosti popolnoma prilagodile vašim ušesom. So izjemno dobro zvočno izolirane in s tremi mikrofoni poskrbijo, da z visokim SNR odpravijo

vse zunanje šume. So lepo darilo, ki ga bo vesel vsak obdarovanec.

Ker odločitev nikakor ni lahka, so pri podjetju Samsung v decembru pripravili kar dve promocijski mesti v priljubljenih trgovskih središčih. Prvi se nahaja v **Supernovi na Rudniku v Ljubljani** in drugi v **City Centru v Celju**. Obiskovalci si bodo vse naštetje naprave ogledali čisto od blizu, jih preizkusili in spoznali vse njihove prednosti. Na voljo bo tudi nekaj zabave – privlačne nagradne igre za vse obiskovalce. S pomočjo tehnologije navidezne resničnosti se boste lahko preizkusili v sposobnostih lovljenja. Najboljši tekmovalci posameznega dne bodo osvojili lepe praznične nagrade, med katerimi vsekakor izstopa glavna nagrada – **Galaxy Buds2 Pro**.



ZIMSKA PRAVLJICA V KRANJSKI GORI

Med **23. in 31. decembrom** se naprave Samsung in številne promocijske aktivnosti podjetja Samsung selijo v Kranjsko Goro. Na smučarski plaži boste lahko preizkusili najnovejše nosljive naprave. Po smučanju pa se na zadnje tri dni leta med 13. in 16. uro sprostili ob prijetnih ritmih na Apres Ski zabavi in s pomočjo Galaxy naprav ustvarili izjemne fotografije. Več informacij vas čaka na www.samsung.com.

(P.R.)



MegaTel

Njihov cilj je najboljša uporabniška izkušnja

MOBILNI TELEFON VAS SPREMLJA NA VSAKEM KORAKU. POVEZUJE VAS Z DRUŽINO, SLUŽBO, BANKO, IGRAMI IN NASPLOH Z DRUŽABNIM ŽIVLJENJEM, ZATO IZBERITE MOBILNEGA OPERATERJA, KI VAM BO OMOGOČIL NAJBOLJŠE STORITVE PO IZJEMNO UGODNIH CENAH.

V tehnološko naprednem podjetju Mega M z blagovno znamko MegaTel se zavedajo, da je zadovoljen uporabnik največja pohvala in najboljši promotor. To dosegajo s pristopom zagotavljanja novih storitev in produktov ter z odzivnostjo in skrbjo za uporabnika.

DOBRIH 30 LET MOBILNE TELEFONIJE

V tridesetih letih, odkar je v naš vsakdanjik vključen mobilni aparat, se je poleg napredka tehnologije spremenilo tudi naše vedenje in uporaba prenosnih telefonov.

• Uporaba številnih aplikacij

Igranje igrvic, poslušanje glasbe, gledanje televizije bo vedno »in«. V zadnjih letih smo pričali pravemu izbruhu aplikacij za učenje oz. šolanje na daljavo, aplikacij za organiziranje vsakodnevnih obveznosti, za spremljanje telesne aktivnosti ... pojavljajo se tudi aplikacije, ki nas opominjajo, kdaj je potrebno odložiti telefon. Vse to vam omogočata dovolj dober mobilni telefon ter mobilni operater, ki zagotavlja dobro pokritost in prenos podatkov.

• Spletno nakupovanje in plačevanje računov

Nekoč ste izgubili ogromno časa z vožnjami do trgovine in se izgubljali v dolgih vrstah pred blagajno. Iz udobnega naslanjača lahko zdaj v miru na svojem mobilnem telefonu pregledate ponudbo in naročite stvari, ki jih potrebujete ali pa so vam le všeč, s tem pa prihranite veliko dragocenega časa. Pomagate si lahko tudi pri plačevanju računov, saj so na voljo mobilne banke, s pomočjo katerih imate popoln nadzor nad svojimi financami.

IZBERITE PAKET, KI VAM ZARES USTREZA

Novejši telefoni so postali nepogrešljivi in izboljšujejo kakovost življenja na način, da so nam mnogo stvari izjemno olajšali. Tega se zavedajo vsi ponudniki telekomunikacijskih storitev, ki potrošnikom ponujajo pakete z vedno več razpoložljivimi enotami za prenos podatkov, klice ali SMS sporočila. Na prvi pogled je to zelo mamljivo. Zakaj ne bi imeli takšnega paketa, če ga lahko imamo? A sorazmerno z enotami rastejo tudi cene. Tako se marsikdaj zgodi, da uporabnik celo preplača izbrani paket, saj njegova poraba ni tako velika. Osnovnejši paketi z manjšo količino ponujenih enot (posledično tudi ugodnejši paketi) pa počasi izginjajo.

Zato MegaTel pozorno spremlja potrebe uporabnikov in nudi pakete, prilagojene njihovim željam. Uporabnik lahko izbira med 8 različnimi paketi, ki nagovarjajo prav vse ciljne skupine. Ob vezavi za dve leti je cena paketa prvih 6 mesecev kar polovična, a to še niso vse ugodnosti. Po enem letu uporabnik kot nagrado za zvestobo brezplačno pridobi nekaj dodatnih enot, med katerimi izbira sam. In če morda sčasoma ugotovi, da mu paket ne ustreza, ga lahko enkrat letno brezplačno zamenja.

MegaTel ponuja storitve mobilne telefonije vsem uporabnikom, ki želijo vrhunsko kvaliteto delovanja mobilnih komunikacij. Storitve delujejo na omrežju z največjo pokritostjo prebivalstva (99 %), kar pomeni, da lahko od svojega mobilnega telefona zahtevate vse, kar želite oziroma potrebu-

jete, kjerkoli in kadarkoli, po zelo ugodnih cenah. Ponujajo vam tudi dodatno SIM kartico, vezano na vaš obstoječi paket, s tem pa možnost internetnega dostopa z napravo, ki vam je pri roki oziroma je ustrežnejša za brskanje po spletu, gledanje filmov, poslušanje glasbe in prebiranje novic.

KATERI JE VAŠ VSAKODNEVNI SOPOTNIK?

Se zavedate, da vsakodnevno pogledamo večkrat na zaslon našega pametnega telefona kot se zasmejimo? Če je vaša realnost takšna, poskusite poskrbeti, da je vaš vsakodnevni sopotnik v obliki mobilnega telefona primeren. Vzdržljiva baterija, dovolj velik pomnilnik, kamera z visoko ločljivostjo za ohranjanje pomembnih trenutkov, nenazadnje tudi povezljivost in izgled. Trg nam ponuja pester nabor mobilnih naprav, ki z vsako novo generacijo modelov omogočajo več funkcionalnosti, ki jih uporabniki želimo. Pri MegaTel si lahko izberete katerokoli mobilno napravo – telefon, tablico ali druge pametne naprave in pripomočke – v enkratnem znesku ali na 24 obrokov ob vezavi.

Vabljeni, da vas naslednji pogled na ekran vodi do spletne strani www.megatel.si. Morda vam njihove storitve pričarajo nasmeh na obraz. (PR)

Mega

Tel

Mega M d.o.o.

Rudarska cesta 6, 3320 Velenje
+386 3 777 00 40, info@megatel.si

www.megatel.si



Xiaomi

Xiaomi intelektualna lastnina zajema kar 29.000 patentov

XIAOMI, KI JE V SVOJEM JEDRU POVEZAN S PLATFORMO INTERNETA STVARI (IoT), JE IZDAL SVOJO BELO KNJIGO NA TEMO INTELKTUALNE LASTNINE (IP).

Slednja prikazuje dosežke podjetja Xiaomi na področju intelektualne lastnine in njegove tehnološke inovacijske zmogljivosti. Xiaomi je vstopil na 12 tehnoloških področij raziskav in razvoja, vključno s tehnologijo mobilne komunikacije 5G, z velikimi podatkovnimi zbirkami, računalništvom v oblaku in umetno inteligenco, pri čemer se dotika 98 podsegmentov. Tehnološke inovacije so gonilna sila za visoko stopnjo globalizacije podjetja Xiaomi s pravicami intelektualne lastnine, ki zagotavljajo podporo in zaščito za nadaljnje tehnološke inovacije na učinkovit način.

Xiaomi je na področju IP dosegel zares veliko. 30. septembra 2021 je bila skupina uvrščena na globalno 13. mesto v samostojno prijavljenih sklopih patentov 5G. Do 30. septembra 2022 je Xiaomi pridobil več kot 29.000 patentov po vsem svetu, ki pokrivajo več kot 60 držav in regij. Bela knjiga prikazuje raznoliko in zapleteno okolje IP, s katerim se soočajo kitajska podjetja z globalnimi ambicijami. Xiaomi je z aktivnim odzivom na tožbe, nakazovanjem odprtosti za sodelovanje in prizadevanjem za izvajanje večstranske strategije, ki prinaša koristi vsem, uspel razširiti svoje globalno poslovanje. V preteklih letih je Xiaomi obsežno uporabljal IP za spodbujanje poslovnega in tehnološkega razvoja.

Kot odgovor na povpraševanje uporabnikov si Xiaomi prizadeva združiti moči z globalnimi poslovnimi partnerji za spodbujanje tehnološke vključenosti s pravicami intelektualne lastnine, da bi opolnomočil širšo skupnost in vsem na svetu omogočil boljše življenje z inovativno tehnologijo.



XIAOMIJEVA INTELKTUALNA LASTNINA KOT GONILNO POSLOVNIH INOVACIJ

Po 12 letih razvoja in na podlagi svoje osnovne strategije »Smartphone x AIoT« je Xiaomi razširil svoje poslovanje na več kot 100 trgov po vsem svetu. Poslovanje podjetja obsega pametne telefone, pametne televizorje, pametne gospodinske aparate, nosljive naprave in internetne storitve. Njegova raziskovalna in razvojna prizadevanja so bila uporabljena na različnih področjih, vključno z operacijskim sistemom za pametne telefone, upodabljanjem, polnjenjem, operacijskim sistemom pametne televizije, umetno inteligenco itd.

Če vzamemo za primer MIUI, močna patentna zaščita podpira stalne inovacije sistema MIUI. Od 30. septembra 2022 ima Xiaomi več kot 7700 patentov po vsem svetu v zvezi z operacijskim sistemom MIUI in s funkcijami programske opreme. Skupina ima tudi več kot 700 patentov v tehnologiji polnjenja pametnih telefonov, vključno z osnovno arhitekturo vezja, upravljanjem varnosti in optimizacijo prenosa, vendar ne omejeno nanje.

Patentna zaščita spodbuja inovacije, ki so del tehnologije upodabljanja v pametnih telefonih Xiaomi. Od 30. septembra 2022 ima Xiaomi več kot 1000 patentov za to tehnologijo po vsem svetu. Poleg izboljšanja uporabniške izkušnje pametnih telefonov Xiaomi si je podjetje prizadevalo tudi razširiti svoj patentni portfelj 5G. Do konca septembra 2021 se je Xiaomi uvrstil na 13. mesto v samostojno prijavljenih družinah pa-

tentov 5G. Do konca septembra 2022 je Xiaomi vodil in sodeloval pri oblikovanju več kot 260 nacionalnih, industrijskih in skupinskih standardov, industrija pa je priznala njegove tehnične zmogljivosti.

Xiaomijev sistem IP je privedel do razvoja širokega nabora scenarijev uporabe v njegovem ekosistemu pametnega življenja. Po letih razvoja ima skupina več kot 1200 patentov, povezanih z umetno inteligenco. Xiaomijeva tehnologija za zmanjševanje hrupa pri klicih s pomočjo umetne inteligence je bila uporabljena v več kot 60 izdelkih, kar spodbuja poslovno rast podjetja.

Xiaomi je zavezan konceptu »Tehnologija za dobro«. Na podlagi tehnoloških zmogljivosti skupine je Xiaomi postopoma razvil funkcije dostopnosti v svojem operacijskem sistemu MIUI. Na primer, Xiaomijeva haptična tehnologija, prepoznavanje ambientalnih zvokov in tehnologija pretvorbe besedila v govor so zasnovani za uporabnike z okvarami vida, sluha in govora, kar omogoča manj privilegiranim uporabnikom, da uživajo v priročnosti tehnologije.

Z različnimi sredstvi, kot so pripojitev, navzkrižno licenciranje in prenos patentov, je Xiaomi dosegel veliko na področju patentov. Leta 2016 sta Xiaomi in Microsoft razširila svoje globalno partnerstvo. Do konca septembra 2022 je Xiaomi pridobil več kot 29.000 patentov po vsem svetu, ki pokrivajo več kot 60 držav in regij.

Za še več informacij obiščite spletno stran www.mi.com.

(P.R.)



SI SPLET

Zakaj uvesti sistem upravljanja mobilnih naprav?

UPRVLJANJE MOBILNIH NAPRAV PRIHRANI ČAS, POVEČA UČINKOVITOST TER IZBOLJŠA SPLOŠNO PRODUKTIVNOST IN VARNOST.

Že majhno podjetje ima lahko v uporabi deset ali več mobilnih naprav, število pa se s povečevanjem organizacije samo še dviga. Po raziskavi sve-tovalnega podjetja SMB Group kar 68 odstotkov malih in srednje velikih podjetij meni, da so mobilne rešitve ključnega pomena za operativno učinkovitost in produktivnost. Poleg tega dobra polovica oziroma 57 odstotkov mobilne aplikacije že uporablja v poslovne namene. Podjetja mobilne rešitve uvajajo tudi kot odziv na hibridni model dela ter kot podporo za spletna orodja, ki jih zaposleni uporabljajo vsak dan.

MOBILNE NAPRAVE GROZIJO POSLOVNIM SISTEMOM

Ob razširjeni uporabi mobilnih poslovnih aplikacij in še posebej zaradi pristopa »prinesi svojo napravo« (BYOD – bring your own device) so poslovni sistemi izpostavljeni številnim grožnjam, kot so:

- spletno ribarjenje;
- povezovanje v zlonamerna odprta brezžična omrežja;
- vohunska programska oprema ter druge škodljive kode;
- kršitve varnosti podatkov s strani nedovoljenih mobilnih aplikacij;
- kraje identitet;
- šibka in slabo upravljana gesla;
- mobilne aplikacije z nizko stopnjo varnosti;
- neposodobljeni operacijski sistem in aplikacije;
- izguba ali odtujitev naprave.

Nedavna raziskava Security Intelligence Survey je pokazala, da 60 odstotkov podjetij zaposlenim dovoljuje, da prinesejo svoje naprave, vendar jih ima le 10 odstotkov opredeljen načrt za njihovo avtorizacijo in zaščito.

KAKO PAMETNO UPRAVLJATI MOBILNE NAPRAVE ZAPOSLENIH?

Z upravljanjem mobilnih naprav (MDM) lahko v IT-oddelku upravljajo in ščitijo vse mobilne naprave, kot so pametni telefoni, prenosni računalniki, tablice ... ne glede na operacijski sistem. Gre za pristop in tehnologije, ki so zasnovane za zagotavljanje varnosti vseh naprav v podjetju, ne da bi obremenjevali zaposlene ali okrnili njihovo uporabniško izkušnjo. Pravzaprav je ravno nasprotno. S platformo MDM podjetje poveča produktivnost in prilagodljivost zaposlenih.



V podjetju ESET upravljanje mobilnih naprav podpirajo z dveh vidikov. S kibernetško varnostno platformo ESET PROTECT in mobilno aplikacijo ESET Mobile Security ščitijo poslovne in osebne mobilne naprave pred zlonamerno programsko opremo in drugimi kibernetškimi grožnjami. Celovito reševanje izzivov, povezanih z upravljanjem teh naprav zaokrožajo s posebno komponento Mobile Device Connector. Ta je del platforme ESET PROTECT in omogoča upravljanje mobilnih naprav Android in iOS ter celotnega sistema mobilne varnosti.

KAKŠNE SO KORISTI TAKŠNEGA SISTEMA MDM?

Ureditev sistema upravljanja mobilnih naprav podjetju prinese vrsto koristi. Na prvem mestu je sledenje napravam, ki pomaga pri odkrivanju tveganih ali neskladnih naprav ter ponuja poročanje o takšnih napravah. Sistemski skrbniki lahko z enega mesta in s samo par klikmi nadzorujejo posodobitve in spremembe v napravah, kar je še posebej pomembno ob spremembah varnostnih politik. Poleg tega poenostavljeno upravljanje na daljavo omogoča takojšnje dostopanje do naprav, integracij, poročil, aplikacij ter do dokumentov in podatkov, ki so shranjeni v napravah. Zmanjšajo se tudi tveganja varnosti v poslovnih omrežjih, saj lahko skrbniki za varnost šifrirajo zaupne podatke podjetja in postavijo pregrado med osebnimi podatki in podatki podjetja. Poleg tega pridobijo enostaven nadzor varnosti na daljavo, tako da izgubljen telefon ali pozabljen prenosni računalnik ni več nočna mora IT. Sistem MDM navsezadnje tudi izboljša učinkovitost in zniža stroške IT-oddelkov. Optimizira in avtomatizira vrsto zamudnih in delovno intenzivnih postopkov, povezanih z nadzorom in nastavljanjem mobilnih naprav.

Za še več informacij obiščite spletno stran www.eset.si.

(P.R.)

**VESEL BOŽIČ in
SREČNO NOVO LETO!**

SLOSKI
Alpsko smučanje

eset
SPONZOR SLOVENSKE ALPSKE
SMUČARSKIH REPRZENTANC



Endava

»Od prve spletne strani in aplikacije do najzahtevnejših komercialnih projektov«

ČE SI PO NARAVI KREATIVEN IN SE TA LASTNOST ZDRUŽI Z ZANIMANJEM ZA TEHNOLOGIJO, JE SMER DOKAJ JASNA – RAZVIJALEC. NADALJNJA POT JE ODVISNA OD ZANOSA IN SPOSOBNOSTI. IN NAŠ SOGOVORNIK IMA OBOJEGA NA PRETEK.

Žiga se po svetovnem spletu giblje že 15 let, razvojno kariero pa je začel pred desetletjem. Prvi otipljiv rezultat njegovih želja in spretnosti je bil, da »se mu je zgodila« prva spletna stran in kar naenkrat se je znašel v podjetju, ki je verjelo v njegove sposobnosti. Rezultat je bila njegova prva spletna aplikacija.

Kaj vas je gnalo, da ste se odločili svojo kariero nadaljevati v okviru podjetja Endava?

Pride čas, ko si finančno zaželiš večje stabilnosti in predvidenega časa za oddih. To sta prednosti, ki ti ju lahko nudijo samo večja podjetja, kar Endava zagotovo je. Predvsem pa sem si želel družbe ljudi, s katerimi rasteš in oni rastejo s teboj. Tu je v moji karieri nastopila Endava, kjer se je zgodilo marsikaj – od sprotnih napredovanj do pozicije svetovalca za razvoj.

Po doseženi določeni stopnji senioritete Endava svojim zaposlenim ponuja možnost prekva-



Žiga Vukčević, svetovalec za razvoj v Endavi



endava

Endava d. o. o.

Letališka cesta 29B
1000 Ljubljana
www.endava.com
041 806 323



lifkacije v vodstvene položaje. Vi ste ostali v svoji domeni, torej v razvoju. Kaj je bilo odločilno, da ste se odločili za to pot?

Razvijalska kilometrina mi omogoča vodenje ekip na projektih. Včasih na projektih v celoti le razvijam. Tehnični del projektov mi je še vedno zelo blizu. Endava ponuja vse te možnosti. Lahko si v vlogi razvijalca, svetovalca, tehničnega vodja, vodje discipline in še marsikaj. Vloga svetovalca se nekoliko razlikuje od vodje discipline, ki se bolj ukvarja z ljudmi in njihovim razvojem v smislu kariere, torej z managementom.

Kako vam uspeva vzdrževati ravnotežje med poklicnim in zasebnim življenjem, ali se je na tem področju kaj spremenilo, ko ste v karieri napredovali?

Imam to (ne)srečo, da lahko delo v službi enačim s svojim hobijem. Nekega ravnotežja ni. Za sprostitve in dekompresijo še vedno skočim v bazen in »oddelam« trening plavanja. Sprememba je ta, da se moram včasih omejiti pri pridobivanju tehničnega znanja – najlažje to storim tako, da se preveč ne posvečam podrobnostim. Privlačno mi je praktično vse, a je na trgu žal stvari preveč.

Ste strokovnjak za JavaScript in front-end tehnologije ter delate na različnih projektih. Ste na kakšen projekt posebno ponosni?

Trenutno delam za nemško stranko na področju biotehnologije, kjer zanje razvijamo spletno apli-

kacijo. Delam v večji ekipi razvijalcev. Ponosen sem na vsak proces, ki je bil izveden (še) bolje kakor tisti pred njim. Izboljšav procesov pa nikoli ne zmanjka – in v tem je čar. Ponosen sem tudi na sodelovanje s strankami, ki se zavedajo, česa si želijo in stremijo k odličnemu produktu.

Poleg dela na samih projektih imate tudi svetovalno vlogo pri sprejemanju odločitev v zvezi s projekti. S svojim strokovnim znanjem sodelujete pri usmerjanju in pomoči sodelavcem. Kaj obsega vaša vloga in s kakšnimi izzivi se srečujete kot svetovalec?

Ponavadi je to zasnova projekta iz arhitekturnega vidika, svetovanje drugim in usmerjanje manj izkušenih sodelavcev.

Ste eden od ustanoviteljev front-end skupnosti. Kakšna je skupnost, kdo vse so njeni člani in kakšna je njena vloga? Kakšne aktivnosti organizirate v njej in kako pomembno je za razvijalsko podjetje, da ima takšno skupnost?

Skupnost raste, člani so vsi front-end razvijalci. Gre za deljenje dobrih delovnih praks in znanja. Po ugotovitvi, da imajo sorodne skupnosti tudi sorodne težave, si na nivoju Adriatik regije v Endavi izmenjemo izkušnje in jih skušamo aplicirati na lokalne skupnosti. Sem ustanovitelj t. i. Tech Talkov v Endavi Slovenija, pri katerih se počasi bližamo številki 40. Skupnost se mi zdi pomembna, saj bi brez nje imelo podjetje le kup posameznikov. (P.R.)

Huawei

Huawei Watch GT 3 SE: lahka in poceni pametna ura za vsakega športnika

ČE VAS PRI ŠPORTNIH DOGODIVŠČINAH NE SPREMLJA PARTNER, VAM LAHKO ČAS KRATI NOVA PAMETNA URA HUAWEI WATCH GT 3 SE.

Huawei še naprej pridno dodaja nove naprave v svoj že tako bogati ekosistem pametnih ur, zapestnic, zvočnikov, prenosnikov in seveda telefonov, kjer se kljub vsem znanim tegobam lahko pohvalijo z nekatero najboljšo tehnologijo na trgu. Vso pridobljeno znanje vodenja različnih produktov pridno izkoriščajo, še posebej v segmentu pametnih ur. Trenutno najbolj aktualna družina je Huawei Watch GT 3, ki je letos dobila kar nekaj novih pomembnih adicij: Huawei Watch GT 3 Pro, Huawei Watch GT Runner, najnovejša članica pa je Huawei Watch GT 3 SE.

Huawei Watch GT 3 Pro je ustvarjen za tiste najbolj uglajene uporabnike s prefinjenim občutkom za najmanjše modne detajle, Huawei Watch GT Runner je primeren predvsem za športne navdušence, ki športno opravo pogosto zamenjajo za kravato in suknjič. Kam pa se uvršča Huawei Watch GT 3 SE?

JASNO JE, KDO SO NJENI VZORNIKI

Kot se spodobi za brate in sestre, Huawei Watch GT 3 SE že na površju takoj pove, da so njeni največji vzorniki Huawei pametne ure, ki so tlakovale pot pred njo. 46-milimetrsko ohišje (edina velikost) krasi zelo pregleden in barvit 1,43-palični AMOLED zaslon, ki je zaščiten s steklom Corning

Gorilla. Slednji je tudi prvi pokazatelj, da je ura ustvarjena za zunanje bivanje.

Za zdaj zelo podobna zgodba kot pri osnovni različici Watch GT 3. Tisti s sokoljim očesom pa boste opazili prve razlike. Namesto ukrivljenega stekla, titana in keramike so osrednji materiali pri novi uri raven zaslon in kompozitna vlakna. Zasnovna odločitev je povsem razumljiva, saj so le tako lahko uro ocenili na 199 €. S kompozitnimi vlakni so izgubili kanček premijskega občutka, vendar ohranili robustnost ter pridobili na lahkotnosti in posledično na funkcionalnosti. Vrtljiva krona je prav tako prejela manjšo spremembo. Še vedno je vrtljiva, vendar brez spremne funkcije krmiljenja po zaslonu. Zadovoljni boste morali biti s klasičnim premikanjem po zaslonu s prsti.

Huawei Watch GT 3 SE je odvrгла kar nekaj gramov (35,6 g brez paščka) v primerjavi s predhodnico (42,6 g brez paščka). Sprva se to ne zdi prevelika sprememba, ampak pri daljšem nošenju smo bili hvaležni za dodatno udobje, kar je še posebej prišlo do izraza ponoči, ko je ura s tehnologijo TruSeen 5.0 in TruSleep 3.0 merila kakovost našega spanca, odčitavala srčni utrip in raven kisika v krvi. Tako kot smo že vajeni pri Huawei urah, so različni senzori in merilne funkcije

natančne in pregledne. Po vsaki aktivnosti boste na zaslonu lahko prebrali osnovne podatke, za bolj izčrpne pa se boste napotili v spremno aplikacijo Zdravje, ki jo boste morali naložiti iz trgovine AppGallery oz. katere druge od trgovin z aplikacijami (Play, App Store).

HUAWEI WATCH GT 3 SE: ŠPORTNICA V VSEH POGLEDIH, KI JI BO TEŽKO ZMANJKALO SAPE

Najnovejša ura Watch GT 3 SE se počuti kot doma na poti, v naravi, hribih in povsod drugje, kjer lahko zadihate s polnimi pljuči. Na voljo je več kot 100 podprtih športov, pri katerih vam bo ura pomagala spremljati napredek. Hribolazci in tekači boste pogosto uporabljali natančen GPS sistem, ki ob začetku vadbe ne potrebuje veliko časa, da najde vašo lokacijo. Poleg tega je Watch GT 3 SE tudi prava riba v vodi. Prisluzila si je namreč oceno vodoodpornosti 5ATM, tako da greste z njo lahko mirne duše tudi na sprehod v nalivu, jo imate na zapestju med tuširanjem ali z njo zaplavate v bazenu oz. morju.

Šport pa ni njena edina odlika. Dobro se obnese tudi kot klasična pametna ura. Sprejemate lahko klice, nastavljate opomnike in alarme, spremljate vsa obvestila in nanje tudi odgovarjate, vendar le z vnaprej sestavljenimi odgovori.

Še bolj pomembno pa je, da ure ne boste polnili vsak drugi dan, ampak vsak drugi teden oziroma po dobrih 10 dneh, če boste agresivni pri njeni uporabi. Da bo ura res obarvana po vašem okusu, pa lahko izbirate med različnimi številčnicami, ki jih lahko prilagajate po svojih željah. (P.R.)



www.consumer.huawei.com



SINHRO

Je SMS marketing prehitel e-mail?

POŠILJANJE PROMOCIJSKIH SMS SPOROČIL POSTAJA STALNICA SODOBNEGA DIGITALNEGA MARKETINGA.



Stopnja odprtih SMS sporočil je v primerjavi z elektronsko pošto (pre)močno na strani SMS marketinga. Medtem ko povprečno e-mail kampanjo odpre zgolj petina naslovnikov, se SMS lahko pohvali s kar 98 % stopnjo odpiranja (angl. open rate). Udarne številke, SMS marketing pa odlikujejo tudi druge izjemne statistike.

Letos obeležujemo že 30. obletnico prvega poslanega SMS sporočila. 3. decembra 1992 je prvega poslal britanski programer Neil Papworth, ki je delal kot razvijalec in testni inženir pri ustvarjanju storitve kratkih sporočil oziroma Short Message Service. Danes je SMS stalnica naših življenj. Po podatkih Statističnega urada je imela Slovenija v letu 2022 več kot 2 milijona in pol uporabnikov mobilnih omrežij, ki so zgolj v prvem četrtletju poslali kar 577 milijonov SMS sporočil. Večino teh sporočil so poslali zasebni uporabniki (78 %), vztrajno pa narašča število poslanih sporočil s strani podjetij.

SMS V ČASU EPIDEMIJE POLETEL V VIŠAVE

Po raziskavah podjetja EZTexting **kar 98 % lastnikov mobilnih telefonov prebere vsa preje-**

ta SMS sporočila. To pa še ni vse. Če je povprečna stopnja odprtih povezav v elektronski pošti le 2 %, pa **kar 19 % uporabnikov mobilnih telefonov klikne na povezavo v prejetem SMS sporočilu.** Obenem je povprečni čas za odprtje kratkih sporočil dolg le tri minute, medtem ko se znamo elektronski pošti izogibati tudi dneve, preden jo odpremo oziroma se do nje sploh prebijemo.

SMS sporočila so tako odlična rešitev, ki dopolnjuje ostale marketiške dejavnosti, lahko pa se uporablja tudi kot samostojni kanal za pošiljanje promocijskih in marketinških vsebin. Podjetja jih najpogosteje uporabljajo za obveščanje strank o novih izdelkih in storitvah, o posebnih ponudbah, kot so akcije in popusti, in za opominjanje na nedokončani nakup ali dogovorjeni termin. Vsi ti podatki skupaj z vztrajno rastjo SMS marketinga v zadnjih letih kažejo, da ima mobilna telefonska številka bistveno večjo vrednost kot e-mail naslov. Zaradi tega je za podjetja smiselno, da pričnejo čimprej zbirati mobilne številke svojih kupcev ali tistih, ki so zainteresirani za njihov produkt ali storitev in so že prišli do košarice

ter vam pustili svojo številko. V ZDA spletni trgovci že dajejo prednost zbiranju telefonskih števil pred e-mail naslovi in zbiranju baz v t. i. ekskluzivnih SMS klubih oziroma klubih zvestobe. Praksa, ki se ob upoštevanju zakonskih določil vedno bolj uporablja tudi v Evropi in Sloveniji.

KATERE SO NAJBOLJ POGOSTE PRAKSE SMS MARKETINGA?

Črni petek je pokazal, da so SMS posvojili tako številni največji trgovci kot tudi mnoga nišna podjetja, ki se ukvarjajo s prodajo prek spleta. SMS sporočil pa se ne poslužujejo zgolj za večje marketinške kampanje, temveč tudi za izboljšanje konverzije v spletnih trgovinah ter za povečevanje vrednosti nakupne košarice.

Uspešna spletna prodaja se pogosto začne z dobrim oglasom in produktom, a za povečanje prihodkov je ključna tudi taktika, imenovana remarketing. Nekoč je glavno vlogo pri dosegu potencialnih strank, ki so že prišle do košarice, a niso dokončale nakupa, poleg oglasov opravil e-mail marketing. Problem elektronske pošte ali vedno manj zanesljivih Facebook in In-

stagram oglasov je, da tekmujejo za pozornost v prepolnih nabiralnikih in večno utripajočim newsfeedom.

Na drugi strani SMS do potencialne stranke dostopa na bolj neposreden in učinkovit način. Seveda je potrebno upoštevati zdravo mero pošiljanja, dodati odjavni link in paziti na dolžino sporočila, a **SMS sporočilo s popustom, prejetim na telefon in običajno odprtim v prvih treh minutah po pošiljanju, ima neprimerno boljše rezultate kot še ena elektronska pošta, izgubljena v mapi s promocijami.**

Po uporabi je med spletnimi trgovci v Sloveniji na prvem mestu avtomatizirani sistem pošiljanja t. i. abandoned cart SMS sporočil, ki se sprožijo, ko stranka po oddaji mobilne številke ne zaključi nakupa. Vsebinsko relevanten SMS s primernim reakcijskim časom in dobro ponudbo bo zagotovil bistveno več (bodočih) strank kot elektronska pošta.

Z veliko učinkovitostjo in vedno širšo uporabo pa se lahko pohvalijo tudi t. i. post-purchase upsell SMS kampanje. Vedno več slovenskih podjetij strankam po opravljenem nakupu pošlje sporočilo z dodatnimi ponudbami po znižani ceni in možnostjo, da izkoristijo že plačano poštnino. Na ta način lahko z nizkimi stroški konkretno povišajo vrednost nakupovalne košarice in profit. Seveda gre SMS marketing z roko v roki z dobro mobilno spletno trgovino, ki je prilagojena telefonom tako po oblikovanju kot po navigaciji na spletni strani.

Pomemben delež poslanih sporočil s strani podjetij predstavljajo tudi t. i. transakcijska sporočila. Med njimi štejemo sporočila s potrditvijo o opravljenem nakupu, obveščanja o statusu naročila, opomine glede dostave, sporočila dobrodošlice in vedno bolj pogosto tudi opomine za prihajajoče termine storitev, pregledov in podobno.

KAJ SPLOH ŠE OSTANE OGLAŠEVALCEM?

Slednji lahko merijo več kazalcev uspešnosti SMS kampanj. Običajno je najboljši pokazatelj stopnja prejemnikov sporočil, ki je kliknila na povezavo oziroma click through rate. Ta se lahko preprosto meri s pomočjo UTM povezav. Na



ta način lahko enostavno primerjate število klikov na vaše povezave in število poslanih sporočil. Kot smo že omenili, je povprečna stopnja klikov na povezave v SMS sporočilih kar 19 % v primerjavi z 2 % pri elektronski pošti. Povezave z dodano UTM kodo lahko pomagajo tudi pri ugotavljanju števila kupcev, ki so prišli iz poslanih kratkih sporočil. Ker so pošiljatelji SMS sporočil omejeni s skupnim številom znakov, saj daljša sporočila pomenijo tudi nekoliko višje stroške, se spletni trgovci pogosto odločajo tudi za posebne pristajalne strani za uporabnike, ki so sledili povezavi iz SMS sporočila, sicer je v sporočilo v primeru posebnih ponudb potrebno dodati tudi kodo za popuste. Vseeno pa kode ostajajo še eden od načinov, kako slediti številu in stopnji nakupov iz SMS marketinških kampanj.

SMS TRENDI ZA 2023

Število poslanih sporočil se bo v 2023 še povečalo. Po raziskavah podjetja MessageMedia naj bi se število poslanih marketinških SMS sporočil kar podvojilo. V času gospodarske stagnacije in vedno dražjih oglaševalskih platformah družbenih omrežij, bodo trgovci iskali nove in zanesljive vire prihodkov ter načine, kako ostati v stiku s strankami.

Drugi trend je klasično e-mail marketing pravilo segmentiranja baze, kjer se ločuje številke oziroma kupce, ki imajo večji potencial za redne nakupe ter tiste, ki čakajo na Črni petek ali poletne razprodaje. Tretji trend bo dokončna širitev t. i.

post-purchase upsell obvestil iz spletnih strani ter elektronske pošte na mobilne telefone prek SMS sporočil, ki zagotavljajo najhitrejši odziv in največjo branost.

SMS sporočilom pa se v Sloveniji vedno bolj pridružuje tudi Viber, saj ga uporablja več kot polovica odrasle populacije. Viber mogoča bolj ugodne cene pri daljših sporočilih ter več ustvarjalne svobode pri pisanju in uporabi čustvenčkov. Poleg tega omogoča enostavno dodajanje slik in poseben gumb za sledenje povezavi oziroma call to action gumb.

Kot zadnji, a ne najmanj pomemben trend omenimo naraščanje uporabe SMS marketinga tudi v drugih gospodarskih panogah, kot so na primer bančništvo, zavarovalništvo in turizem. SMS sporočila bodo tako kot v tujini poskrbela za manj opominov in zamujenih terminov in boljše poslovanje podjetij.

Več najdete na www.sinhro.si.

(P.R.)

Avtor: Tilen Ločniškar



Sinagro
www.sinhro.si



CARTBOSS
www.cartboss.io



TECH TRADE

Kako na enostaven način poskrbeti za varnost in priročnost vašega doma?

V HIŠI ALI STANOVANJU, KI JIMA PRAVIMO DOM, IŠČEMO PREDVSEM VARNOST, ENOSTAVNOST IN PRIROČNOST. S TEHNOLOGIJO SO NAŠI VISOKI STANDARDI DOSEGLJIVI NA ZELO ENOSTAVEN NAČIN.

Ste si kdaj želeli, da bi vaš kavni aparat, božične lučke in ostale gospodinjske naprave razmišljale namesto vas? Da bi bil vaš dom (delno) avtonomen? Ali pa, da bi našli preprost način, kako zmanjšati porabo elektrike, ne da bi vsak večer hodili po prostorih in ročno izklapljali vse naprave iz vtičnic?

Tehnologija je kot vedno postregla z odgovorom. Pametne vtičnice so priročne kompaktne naprave, ki vsako napravo spremenijo v ubogljivega tehnološkega pomagača. Pametne vtičnice so prvi korak k avtomatizaciji in pametni preobrazbi doma.

KAKO ENOSTAVNA JE UPORABA PAMETNE VTIČNICE?

Pametne vtičnice so kot napajalni adapter – so vmesni člen med vašo električno vtičnico in napravo, ki jo želite priključiti. Njihova osnovna funkcija je izklop in vklop naprav. Lahko pa omogočajo tudi napredne funkcije. Vse, kar morate storiti je, da pametno vtičnico povežete bodisi z nadzorno ploščo pametnega doma, vašim telefonom ali tablico.



Ko boste to storili, boste pri določenih pametnih vtičnicah, kot na primer pri proizvajalcu EZVIZ, dobili dostop do nekaterih bolj naprednih funkcij. S pomočjo namenske aplikacije boste EZVIZ pametne vtičnice lahko upravljali kjerkoli in kadarkoli. Medtem ko boste božič praznovali na primer na francoskih smučiščih, lahko s telefonom preverite, ali ste zares izklopili vse naprave. Nastavite lahko tudi urnike, da se ob določenem času vklopijo luči, kar je dober način, da tatovom sporočite, da hiša vendarle ni prazna. Ko smo ravno pri prazničnem vzdušju, nastavite lahko tudi urnike, kdaj naj se prižgejo božične lučke. Podnevi je njihov vklop le potratna dragocene električne energije. S pametnimi vtičnicami lahko nastavite, da so lučke prižgane le ponoči, kjer tistih nekaj ur poskrbijo za pravi praznični ambient. Po opravljeni nalogi pa se samodejno izklopijo in ne motijo vašega spanca ter ne tratijo električne energije. Nekatere pametne vtičnice EZVIZ imajo vgrajen tudi merilec porabe električne energije, kar vam še dodatno olajša iskanje najbolj potratnih naprav. Skratka, scenarijev za uporabo pametnih vtičnic je ogromno. Ko jih boste preizkusili, se boste vprašali, zakaj ste toliko časa oklevali z nakupom.

PAMETNI ZVONEC VARUJE VAŠ DOM

Varnost doma in njegovih stanovalcev je prioriteta vsakega lastnika, vendar vsi ne sprejemajo najboljših ukrepov za zagotavljanje varnosti. S tem ne mislimo, da morate zapraviti več tisoč evrov za najnovejši in najbolj uglajen varnostni sistem. Za začetek si oglejte pametne video domofone. Zakaj?

Najboljša varnost za vaš dom je preventiva. Ko bodo nepridipravi zagledali pametni domofon, bodo dobro premislili, ali je vredno tvegati. Vprašali se bodo, katere druge nadzorne naprave se še skrivajo v vašem domu. Dobri video domofoni imajo tudi možnost dvosmerne komunikacije preko povezave s telefonom, kar pomeni, da se lahko pogovarjate z osebo pred pragom: šolarji, kurirji, gostje ... Priporočljiva sta tudi IR senzor za zanesljiv prikaz nočne slike in IP zaščita pred različnimi vremenskimi pogoji. Vse naštetje vsebujejo video domofoni EZVIZ, ki so obenem tudi brezžična nadzorna rešitev, kar bo razveselilo predvsem tiste uporabnike, ki jih kabli spravljajo v nejevoljo.



IP KAMERE, KI JIH NAPAJA SONČNA ENERGIJA

Predstavi vam želimo tudi posebne IP kamere EZVIZ, ki se napajajo z vgrajenim akumulatorjem kapacitete 10.400 mAh. Vsi zajeti posnetki se shranjujejo na lokalnem eMMC pomnilniku kapacitete 32 GB. Poleg vsega pa lahko tovrstne kamere nadgradite s posebnim solarnim panelom, ki bo poskrbel za dolgo avtonomijo baterije. Tehnološko sofisticirana oprema EZVIZ je prijazna do uporabnika z enostavno namestitvijo in upravljanjem prek aplikacije, kar pomeni, da je primerna tudi za manj vešče uporabnike. To pa še ni vse. Na spletni strani www.techtrade.si boste našli še sodoben video nadzorni brezžični komplet z izjemnim nočnim pogledom in aktivnim varovanjem z LED reflektorjem. (P.R.)

TECHTRADE

Tech Trade

Blatnica 8, 1236 Trzin
+386 1 562 21 11
www.techtrade.si

iSTYLE

Kdo lahko prekosi iPhone 14 v letu 2023?

LE ŠE NEKAJ DNI IN KOLEDARJE BOMO OBRNILI NA LETO 2023. TO JE PRAVI ČAS, DA NAREDIMO PREGLED ZA NAZAJ IN SI OGLEDAMO, KAJ JE V LETOŠNJEM LETU PRIPRAVIL APPLE.

Vsako leto je september v znamenju odgriznjene jabolka, ki tradicionalno gosti svečano prireditev, na kateri se vedno predstavi nova linija Apple izdelkov. Letos smo dobili malenkost prenovljeno postavbo telefonov iPhone. Upokojil se je kompaktni iPhone mini, nadomestil pa ga je izboljšani iPhone 14 Plus, ki se nekako uvršča med osnovni iPhone 14 in iPhone 14 Pro. Na vrhu hierarhije je še vedno iPhone 14 Pro Max, ki v bistvu čaka dostojnega rivala, tako znotraj kot tudi izven Apple ekosistema.

Preden vstopimo v leto 2023 in začnemo špekulirati o naslednji generaciji iPhone 15, in s čim nas bo presenetila, najprej pogledjmo, s katerimi inovacijami je Apple zaznamoval leto 2022 in zakaj iPhone 14 Pro Max spada med najboljše pametne telefone na trgu.

IPHONE 14 PRO MAX: BREZMEJNA ZMOGLJIVOST, KI JI NI PARA

Namesto da bi se posvetili celotni liniji iPhone 14, bomo pod žaromet najprej postavili iPhone 14 Pro Max. Razlog je očiten. To je najboljši pametni telefon, ki ga v tem trenutku premore Apple in razumljivo je, da pritegne največ pozornosti pri kupcih in naših bralcih. Katere so njegove največje odlike?



Strojna plat novega iPhone 14 Pro Max je doživela kar nekaj sprememb. Izboljšana je ločljivost, hkrati pa so dodali morda dve najbolj cenjeni pridobitvi – možnost dinamičnega prilagajanja frekvence osveževanja zaslona, vse od 1 Hz do 120 Hz in dinamični otok. Dynamic Island ali dinamični otok je programska funkcija, ki klasično zarezo za prednjo kamero spremeni v uporabno nadzorno ploščo. Na njej se med uporabo telefona prikazujejo aplikacije v



uporabi, kot na primer navigacija, glasba in podobno, kar omogoča hitrejšo in enostavnejšo upravljanje. Nadgradili so tudi glavni senzor kamere, dodali tehnologijo »pixel binning« in izboljšali programsko obdelavo, predvsem po zaslugi novega čipa Bionic A16, ki je prevzel krono najzmogljivejšega čipa v kateremkoli pametnem telefonu.

IPHONE 14 PLUS SI ZASLUŽI SVOJE MESTO V APPLE LINIJI TELEFONOV

iPhone 14 Plus se zgladuje po bolj premijskem bratu Pro Max. Delita si enak 6,7-palični Super Retina XDR zaslon z globokimi črnimi barvami in s podporo za HDR10 in standard Dolby Vision. iPhone 14 Plus je malenkost lažji in tanjši, kar ga v očeh marsikaterega naredi še bolj ugajenega. Poganja ga krovni čip Bionic A15, ki je poganjal lanskoletno profesionalno serijo iPhone 13 Pro. Po surovi zmogljivosti zaostaja le za svojim mlajšim bratom Bionic A16. Ne samo, da je delovanje telefona brezhibno, brez kakršnihkoli zatikanj, hkrati Bionic čip poskrbi za resnično osupljive fotografije, ki se lahko postavijo ob bok najboljšim fotografskim telefonom na trgu. S kinematografskim načinom boste snemali v 4K ločljivosti in pri 24 sličicah na sekundo, podobno kot počno filmski režiserji.

Tako kot pri iPhone 14 Pro Max, se v notranjosti iPhone 14 Plus nahaja baterija, ki zagotavlja celodnevno življenjsko dobo oziroma bolj natančno do kar 26 ur predvajanja videa. Celodnevna baterija vam lahko dobesedno reši kožo v zagati, podobno pa velja tudi za funkcijo Crash Detection, ki zazna, če ste bili udeleženi v nesreči in namesto vas pokliče na pomoč.

Jasno je, da naslednjo generacijo čaka veliko dela, če želi premagati trenutne kralje telefonije. Ste vedeli, da lahko sedaj na veliko bolj enostaven način pridete do najnovejšega iPhonea 14 in v prihodnosti tudi do telefona iPhone 15. Kako? iSTYLE program Easy Upgrade vam omogoča, da po 12, 24 ali 36 mesecih zamenjate svoji stari iPhone in ga zamenjate za najnovejšega. Pravzaprav ponudba velja za vse Apple izdelke, kupljene v trgovini iSTYLE. Z Easy Upgrade si tako zagotovite najnižjo ceno za novi iPhone, iPad, Mac in Apple Watch.

Več o iPhone 14 Pro Max si lahko ogledate na spletni strani www.istyle.si, kjer vas čaka tudi praznična ponudba za iPhone 14 Plus. (P.R.)

iSTYLE



Vse, kar morate vedeti o igranju iger v oblaku

OBLOK NI ZAZNAVAL LE POSLOVNIH OKOLIJ, AMPAK JE ODPRL TUDI NOVE PRILOŽNOSTI V SVETU VIDEO IGER.

Tehnologija igranja iger v oblaku je bila predstavljena na prelomnici tisočletja na E3 s storitvijo G-Cluster, ki je bila izdana leta 2003. Na žalost takrat igranje iger v oblaku ni imelo realnih možnosti za uspeh. Infrastruktura enostavno ni bila dovolj razvita, da bi omogočala nemoteno igranje v oblaku. Idejno zasnovano so kasneje na svoj način preoblikovali Microsoft, Sony in Google. To je bil začetek pravega igranja iger v oblaku. Njihova oblachna omrežja imajo globalni doseg, kar omogoča hitro uvajanje in širitev storitve v posamezne regije.

Zamisel igranja iger v oblaku je sila enostavna – omogočiti igranje AAA iger tistim, ki nimajo

ali pa si ne morejo privoščiti vrhunske gaming opreme. Namesto tega, da bi vsakih nekaj let morali posodobiti svoj računalnik, telefon, tablico ali drug igralni sistem, bi lahko z mesečno naročnino na eno izmed oblachnih storitev imeli dostop do najnovejših iger tudi v 4K ločljivosti. Predstavljajte si, da bi lahko igro iz leta 2022 igrali na telefonu, ki ne rabi biti ne vem kakšna gaming zverina, kot na primer vivo X80 Pro, Huawei Mate 50 Pro, Xiaomi 12T Pro ali kaj podobnega. Za vsako prednost pa se pojavi tudi pomanjkljivost. V nadaljevanju vam bomo skušali razložiti, kaj je igranje iger v oblaku, kako deluje, naši prednosti in slabosti ter katere ga-

ming storitve v oblaku so trenutno najbolj priljubljene.

KAKO DELUJE IGRANJE IGER V OBLAKU?

Klasičen način igranja iger zahteva prenos oziroma namestitev igre na lokalne HDD ali SSD diske, za sam zagon igre pa poskrbi lokalna strojna oprema s procesorjem in grafično kartico na čelu. Tu se igre v oblaku razlikujejo od tradicionalnega igranja. Namesto, da bi se zanašali na napravo za obdelavo iger, igranje v oblaku obdelavo iger razbremeni na oddaljene strežnike in omogoča takojšen dostop do visoko kakovostnih iger v kateri koli napravi prek stabilne

Vaš najljubši kanal
vam bo zaupal
vsebino

naslednje številke...

 <p>MEDIA TV Kapucinski trg 8, p.p. 114 Škofja Loka E-mail: info@media-tv.si</p>	 <p>SPONKA TV www.sponka.tv E-mail: info@sponka.tv</p>	 <p>TELEVIZIJA ETV Loke pri Zagarju 22, 1412 Kisovec GSM: 041-779-390 televizija@etv-hd.si, www.etv-hd.si</p>
 <p>TV AS Murska Sobota Gregorčičeva ul. 6, 9000 Murska Sobota p.p. 203, T.: 02/ 521 30 32 tv.as@siol.net, www.tv-as.net</p>	 <p>GORENJSKA TELEVIZIJA P.P. 181, Oldhamska cesta 1A 4000 Kranj T.: 04/ 233 11 55 info@tele-tv.si, www.tele-tv.si</p>	 <p>VTV - VAŠA TELEVIZIJA Žarova 10, Velenje tel.: 03/ 898 60 00, fax: 03/ 898 60 20 vstv.studio@siol.net, www.vstvstudio.com</p>
 <p>NET TV Ob blažovici 115, Limbuš info@xtension.si T.: 02/252 68 07</p>	 <p>INFOJOTA Informacijski kanal Ajdovščina infojota@email.si gsm: 040 889 744</p>	 <p>TELEVIZIJA MEDVODE Cesta kom. Staneta 12, 1215 Medvode T.: 01/361 95 80, F.: 01/361 95 84</p>
 <p>TV ŠIŠKA Kebetova 1, Ljubljana tvsiska@kabelnet.si T.: 01/505 30 53</p>	 <p>NOVA GORICA Gregorčičeva 13, Dornberk T.: 05/335 15 90, F.: 05/335 15 94 info@vitel.si, www.vitel.si</p>	

internetne povezave. Igre se nato pretakajo v uporabnikov spletni brskalnik, aplikacijo ali napravo za pretakanje, kar odpravlja potrebo po vrhunskih procesorjih in grafičnih karticah.

Igre v oblaku v večini primerov zahtevajo mesečno ali letno naročnino za dostop do vsebine. Pri nekaterih storitvah je potrebno poleg te pristojbine dodatno kupiti igre ali določeno opremo. Obstajata dva glavna pristopa k igranju iger v oblaku: pretakanje videa in pretakanje ukazov. Pristop z video pretakanjem pomeni, da se logika igre ter grafika obdelujeta v oblaku, video tok pa se pošlje v uporabnikovo napravo. To zmanjšuje potrebo po zmogljivi lokalni grafični kartici (največji strošek za uporabnika), kar omogoča dostop do storitve na številnih napravah. Vendar pa v zameno potrebuje precejšnjo internetno pasovno širino za pretakanje visokokakovostnega videa v napravo. Večina storitev za igranje iger v oblaku, vključno z zdaj že ukinjeno Google Stadia, Nvidia GeForce NOW in Microsoft Xbox Cloud Gaming, uporablja ta pristop.

Pristop pretakanja ukazov pomeni, da se logika igre in grafika obdelujeta v oblaku, po čemer se grafična navodila pošljejo v uporabnikovo napravo, kjer jih lokalna grafična kartica pretvori v vsebino, ki jo je mogoče igrati. Za razliko od pretakanja videa, oblak pošilja navodila za upodabljanje prizora v napravi. Ker del naloge opravi lokalna grafična kartica, so navodila, poslana iz oblaka, manjše velikosti v primerjavi z video tokom. To zmanjša zahteve glede internetne pasovne širine, vendar je kakovost grafike odvisna od zmogljivosti lokalne grafične kartice.

IGRE V OBLAKU: PREDNOSTI IN SLABOSTI

Igre v oblaku imajo svoje prednosti in slabosti.

Prednosti

Takojšen dostop: Ko zaženete svoje najljubše igre v oblaku, vam ni potrebno čakati na prenos ali posodobitve, ker je igra na voljo takoj. Lahko se zgodi (odvisno od storitve), da boste morali čakati v vrsti, preden vam strežnik dovoli igranje.

Prihranek prostora: Ker vam ni potrebno naložiti iger na lokalni disk, boste prihranjeni prostor v napravi lahko porabili za hrambo filmov, serij ali glasbe.

Zmogljiva strojna oprema ni pogoj za igranje iger v oblaku: Nakup zmogljivega računalnika ali igralne konzole tako ni več nuja, če želite igrati najnovejše igre. Igre v oblaku lahko igrate tudi na telefonu ali tablici. Vse, kar potrebujete, je dobra internetna povezava in po možnosti krmilnik (kot na primer Gamesir X2 Pro) za boljšo igralno izkušnjo. Hkrati niste več prikovani na eno napravo za igranje, ampak lahko katerokoli igro začnete igrati na telefonu in svoj napredek nadaljujete na primer na tablici na poti na letališče.

Slabosti

Zakasnitev/visoka latenca: Nizka zakasnitev je ključna za brezhibno igralno izkušnjo. Visoka latenca je vir največje frustracije uporabnikov in pogosto glavni razlog za opustitev igranja iger v oblaku. Prekinitev ali nepričakovane upočasnitve razumljivo negativno vplivajo na igranje in v primeru tekmovalnih iger (Call of Duty, Battlefield ...) lahko uporabniku preprečijo zmago. Izvor visoke latence je težko izolirati, saj jo lahko povzročijo strojna oprema v oblaku, lokacija uporabnika in oddaljenost od najbližjega strežnika, internetni ponudnik in drugi nedosledni dejavniki.

Lastništvo: Ponudniki oblaknih gaming storitev običajno ne dovoljujejo igranja iger brez povezave, shranjevanje datotek iger ali izvajanja kakršnihkoli sprememb. Če na primer storitev preneha delovati ali je v celoti opuščena (kot Google Stadia), je ves trud in vloženi čas igričarjev izgubljen. Enako velja za finančni vložek, čeprav se je v primeru Stadia Google zavezal, da bo povrnil vse stroške v povezavi s svojo storitvijo v oblaku.

Iskanje iger: Po vsej verjetnosti se boste morali prej ali slej prijaviti na več storitev, ki ponujajo igre v oblaku. Zakaj? Xbox Game Pass razpolaga z ogromno zbirko iger, vendar še vedno obstaja možnost, da na seznamu ni ravno tiste, ki si jo vi želite preigrati. Zato boste morali mošnjiček odpreti še za Nvidia GeForce NOW, PlayStation Plus in podobno.

IGRE V OBLAKU SO ODLIČNA NOVICA ZA ANDROID UPORABNIKE

Mobilne igre so na slabem glasu, čemur se lahko zahvalijo predvsem razvijalcem, ki v igre »stlačijo« vse vrste mikrotransakcij in igričarje zavajajo z oglasi. Druga pomanjkljivost mobilnih platform je pomanjkanje AAA iger. Največji razvijalci običajno preskočijo pametne telefone, kljub temu, da ima skoraj vsak Zemljan ob sebi vsaj en telefon. Prvi razlog za to je, da moderne igre zahtevajo preveč prostora. Povprečna konzolna ali PC igra zahteva 20 GB prostora, telefon pa v povprečju premore okoli 128 GB prostora. V to niso vključene vse nadaljnje posodobitve in dodatki. Drugi razlog je kompleksnost pretvorbe, na primer PC igre za pametne telefone. Ne samo, da bi morali igro prilagoditi za ogromno število različnih modelov, pri tem bi morali upoštevati tudi več različnih operacijskih sistemov in unikatnih preoblek (EMUI, MIUI, One UI ...).

V tem pogledu so igre v oblaku največje darilo za mobilne gamerje. Zaradi manjšega zaslona bi zagrizenim mobilnim gamerjem vseeno priporočali, da si umislijo krmilnik za pametni telefon, namesto da igro upravljajo z gumbi na zaslonu. Večji pomislek, ki ga imamo pri samem igranju na mobilnem telefonu, je poraba baterije, ki se v tem primeru znatno poveča.

90% pokritost

ODDAJA NA RADIU, PRISLUHnite NAM!

Na vašem najljubšem radiu
prisluhnite tedenskim oddajam,
ki jih za vas pripravljamo v
uredništvu Računalniških novic.

RADIO | KRKA

106.6 MHz

www.radiokrka.com

RADIO | UNIVOX

99.5 MHz
106.8 MHz
107.5 MHz

www.univox.si

RADIO | ALFA

103.2 MHz
107.8 MHz

www.radio-alfa.si

RADIO | MOJ RADIO

107 MHz
102.6 MHz

www.mojradio.com

RADIO | ROBIN

99.5 MHz
100 MHz

www.radiorobin.si

RADIO | ODMEV

90.9 MHz
97.2 MHz
99.5 MHz
103.7 MHz

www.radio-cerkno.si

RADIO | GEOS

89.7 MHz

radiogeos.siol.com

RADIO | OGNJIŠČE

104.5 MHz
105.9 MHz
107.3 MHz

radio.ognjisce.si

RADIO | ŠTAJERSKI VAL

93.7 MHz
87.6 MHz

www.radio-stajerski-val.si

RADIO | Velenje

107.8 MHz

www.radiovelenje.com

RADIO | SORA

89.8 MHz
91.1 MHz
96.3 MHz

www.radio-sora.si

RADIO | 94

98.2 MHz
97.8 MHz
104.1 MHz
102.6 MHz
100.2 MHz

www.radio94.si

RADIO | TOMI

91.1 MHz
107.1 MHz

www.radiotomi.si

RADIO | SRAKA

94.6 MHz

www.radiosraka.com



DRAGON QUEST TREASURES

Erik in njegova sestra Mia živita na vikinški ladji in sanjarita o dnevu, ko bosta lahko raziskovala svet v iskanju velikega zaklada. Neke noči naletita na par nezemeljskih bitij, Porcus in Pursula, ki ju odpeljeta v skrivnostni kraj, znan kot Drakonija – legendarno deželo, polno zakladov, ki čakajo, da jih odkrijeta. Pustolovščina, o kateri sta Erik in Mia vedno sanjala, je končno na sporedu!

Ker je treba raziskati ogromen svet Drakonije in najti na tone mamljivih zakladov, bodo Erik, Mia in njuni prikupni spremljevalci potrebovali pomoč. Ekipa se kmalu spoprijatelji in rekrutira pravo vrsto dobro vzgojenih pošasti. Z uporabo magičnih vizij teh pošasti o skritih zakladih in njihovih edinstvenih sposobnosti iskanja zakladov bodo naši junaki dirkali po odprtih poljih, z enim samim korakom preplezali pečine in jadrali čez brezna, da bi našli plen tudi na najbolj nedostopnih krajih.

Podajte se v prostran, raznolik svet, kjer se na poti do odkritja legendarnega zaklada Drakonije skrivajo številni preobrati in skrivnosti!

Lov za zakladom, v katerem nastopajo priljubljene liki iz legendarne igre DRAGON QUEST XI

Spoznajte mladi različici Erika in Mie, ki se skupaj s pošastmi v svoji »brigadi« podajata na lov za zakladom.



- Pridobite pošastne zveznike in poiščite zaklad v velikem odprtem svetu.
- V »Zmajevi deželi« lahko najdete številne predmete, znane kot »Tisoč zakladov«. Da bi dosegla končni cilj na »Otoku zakladov«, morata Erik in Mia skupaj s svojimi prijatelji pošastmi uloviti ključnih »Sedem kamnov«.
- Pokažite svojo zakladnico na spletu in še naprej zbirajte, da dokončate enciklopedijo zakladov!

THE HOUSE OF THE DEAD: REMAKE – LIMITED EDITION

The House Of The Dead: Remake je predelava klasične strelske igre z avtomatov iz leta 1997, ki so ji avtorji dodali novo grafiko, predelan nadzor, lokalno sodelovalno igranje za dva, fotografski način in dosežke. Vdelan je tudi nov način Horde z do petnajstkrat večjo količino sovražnikov na zaslonu na določenih območjih.

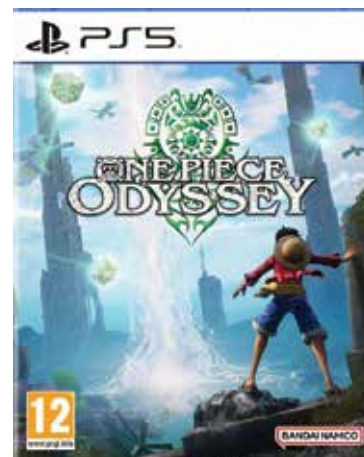
Edicija Limidead Edition vsebuje:

- igro,
- posebno zbirateljsko škatlo,
- dva podstavka za like,
- unikatne nalepke.

ONE PIECE: ODYSSEY

Dogodivščine niso nikoli pozabljene.

Pridružite se tej povsem novi RPG igri z novimi



oblikami likov in pošasti, ki jih je ustvaril Eiichiro Oda, avtor igre in japonskega stripa ONE PIECE. Igro dopolnjuje tudi čudovita glasba Motoija Sakurabe, skladatelja, znanega po različnih prispevkih k video igram, kot sta seriji Dark Souls in Tales of.

Na koščke razbita ladja Thousand Sunny, razpršeni člani posadke, Luffyjev pogrešani slamnati klobuk ...

Med potovanjem ikonično posadko Straw Hats pod vodstvom Monkey D. Luffyja na morju pogoltne velika nevihta. Sredi nevihte pristanejo na skrivnostnem otoku, polnem nenavadnih stvorov in rastlin, in se ločijo drug od drugega. Posadka se odpravi na novo pustolovsko potovanje, polno čudes divje narave, mogočnih sovražnikov in nenavadnih srečanj z otoškimi prebivalci. Sodelujte z Luffyjem in njegovo posadko, da se ponovno odpravite na prostrane valove v lovu za piratskim zakladom One Piece!

Ključne lastnosti:

Skrivnostni otok

Luffy se odloči raziskati otok, da bi se ponovno srečal z razpršenimi člani svoje posadke. Pri tem naletijo na različne skrivnostne ruševine in še nikoli prej videne pošasti. Čeprav so navdušeni nad skupnim raziskovanjem otoka, se stvari kmalu nepričakovano obrnejo. Odkrijete in doživite izvirno zgodbo!

Posadka Straw Hats skupaj proti vsem

Premagajte nove sovražnike, razvozljajte skrivnosti in odkrijete celotno pustolovščino s svojimi najljubšimi pirati! Poleg Luffyja lahko igrate kot Zoro, Nami, Usopp, Sanji, Chopper, Robin, Frankie in Brook!

RPG s preobratom v znamenju japonskega stripa

Doživite naloge in temnice z avtentičnim preobratom »mange« ONE PIECE. Uživate v vsem, kar imate radi v igrah RPG, vendar z najljubšimi liki in izvirnim pridihom iz vesolja ONE PIECE.

Teenage Mutant Ninja Turtles

THE COWABUNGA COLLECTION

~~39,99 €~~
29,99 €

VELJA OD 12. 12. 00 8. 1. 2023

Na voljo pri vseh pooblaščenih trgovcih.

ZA *upanje*

 **Karitas**
www.karitas.si

Prinesimo upanje družinam
in posameznikom v večjih stiskah.

UPANJE₅ na 1919
UPANJE₁₀ na 1919

S poslanim SMS sporočilom
boste darovali 5 ali 10 EUR.

Prispejajo lahko uporabniki Telekom Slovenije, A1, Telemacha, T-2 in Bob.

Svoj prispevek za ljudi v stiski lahko
namenite tudi z 1% DOHODNINE.

Več na www.karitas.si/dohodnine.

BREZPLAČNA OBJAVA

NOVA MODA, NOVI TREND, LENOVO Z ZASLONOM NA DOTIK.

Lenovo



 Microsoft

Lenovo IdeaPad FLEX 5 14

14" LED LCD 1920 x 1080 TOUCH
16 GB DDR spomina
512 GB SSD NVME M2 diska
Procesor AMD Ryzen 5 5500U
Microsoft Windows 11 OS
GOLD Status - BOXED

749 EUR



Lenovo 300e Chromebook Gen3

11,6" LED LCD 1366 * 768 TOUCH
4 GB DDR spomina
32 GB eMMC diska
Procesor AMD 3000 Series 3015ce
Google Chrome OS
New RETAIL BOXED



Chrome OS

249 EUR

RAČUNALNIŠKA TRGOVINA S TRADICIJO
Gerl Computer d.o.o., Titova cesta 49, 2000 Maribor
WEB SHOP: www.NOTESNIKI.si 051/444-252

Ponudba velja do razprodaje! Cene so v EUR z DDV!

 **notesniki.si**

Z VAMI ŽE OD 2003



Elden Ring je na Game Awards 2022 osvojila laskavi naslov »Igra leta«

ALI V OZADJU SLIŠITE KRATOSOVO GODRNIJANJE NAD PODELJENO NAGRADO, MEDTEM KO V ROKI VIHTI SEDAJ SVOJO ZNAMENITO LEDENO SEKIRO?

Čeprav Kratos in God of War: Ragnarok za spremembo nista uspela poraziti svojih tekmecev (sovražniki v igri nimajo te sreče), gre brez dvoma za eno najboljših iger v zadnjem desetletju. Pravzaprav to velja za vse nominirane igre: Stray, Xenoblade Chronicles 3, Horizon Forbidden West, A Plague Tale Requiem.

Elden Ring ima za seboj pester teden. Poleg naziva Igra leta 2022 se je 12 milijonov igričarjev, ki so kupili igro, lahko po 10 mesecih po lansiranju veselilo nove DLC vsebine. Nočemo užaliti ostalih nominirancev, vendar se je vedelo, da je nagrada za Igro leta 2022 dirka dveh konjev: Elden Ring in God of War: Ragnarok. Težko je reči, katera izmed teh dveh iger je res najboljša. Obe imata lojalno skupnost, ki ima tehtne in upravičljive razloge, zakaj je njihova igra najboljša. Lahko bi se prerekali v nedogled, ampak raje si sezimo v roke in enostavno uživajmo v obeh igrah.

God of War: Ragnarok vseeno ni odšel praznih rok. Zaslužno je osvojil kar nekaj nagrad: Najboljša zgodba, Najboljša glasba, Najboljši dizajn glasbe, Najboljša uprizoritev, Najboljše inovacije.

Slovesnost The Game Awards je vsako leto najpomembnejši dan v svetu igričarstva, saj poleg podelitev nagrad združuje še predstavitev novih iger, prve napovednike, in tudi letos zgodba ni bila drugačna.

Razvijalska ekipa, ki ponosno stoji za igro Elden Ring, je na oder prišla ob epski spremljavi, vendar je njihov trenutek pod žarometi in zmagovalni govor nekoliko očrnil nenapovedan prihod gledalca, ki se je zelo ležerno postavil med razvijalce na slovesnem odru. Na kratko je prijel tudi za mikrofon in povedal svoje misli. Voditelj Geoff Keighley je kasneje sporočil, da so vsiljivca aretirali.

Elden Ring, ki so ga ustvarili razvijalci uspešne franšize Dark Souls, je od samega začetka krasil naslovnice številnih prispevkov in poskrbel za številne razprave na svetovnih igričarskih forumih. RPG pustolovska igra je navdušila igričarje s svojim obsegom, čudovitim svetom in vizualnimi podobami ter Dark Souls načinom bojevanja. Igra ni za vsakogar, saj ima podobno kot vse druge Dark Souls igre strmo krivuljo učenja in tudi povsem povprečen sovražnik te lahko premaga v le nekaj udarcih. Ravno zaradi




tega številni igričarji obupajo še pred prvim bojem z enim izmed glavnih šefov. Tisti, ki prestanejo ta prvi preizkus, se zaljubijo v igro in poglobijo v vse različne mehanike, ki jih igra ponuja.

Poleg nagrade za Najboljšo igro leta 2022 je Elden Ring prejel še tri nagrade Game Awards 2022: Najboljša režija, Najboljša umetniška režija in Najboljša akcijsko/pustolovska igra.

Na slovesnosti je bil prisoten tudi legendarni igralec Al Pacino, ki je podelil nagrado za Najboljšega igralca. Nagrada je romala v roke Christopherja Judgea za njegovo vlogo grškega boga Kratos v God of War: Ragnarok. Judge se je drugič postavil v vlogo Kratos, kateremu je dodal neverjetne plasti kompleksnosti. Skorajda neuničljivega boga vojne je lahko s kruljenjem, rohnjenjem in tonom glasu naredil ranljivega in človeškega. Kritiki in igričarji pa so tako kot v prvi igri iz leta 2018 navdušeni nad starševsko dinamiko, ki se prepleta skozi celotno igro.

Ali ste zadovoljni z razpletom podelitve nagrad Game Awards 2022? Katera igra je bila za vas najboljša v tem letu? Morda katera, ki ni na uradnem seznamu?



					AVTOR: BOTY	RAZLIČICA	PREBILKA IRANA	OKRASNO PARKOVNO DREVO	TEHTANJE	GRŠKI BOG VOJNE	POLTIK CERAR
					ŠOTOR SEVERNO- AMERIŠKIH INDIJANCEV						
					MADAGA- SKARSKI DENAR						
					FORDOV MODEL VOZILA						
					BLAČAJ- NIŠKI IZTRŽEK						
					GOZDAR						
1	2	3	4	5							
:DRUŽINSKI ZABAVNIK	VRTNA ZELENJAVA	NASLOVNIK	MOMENT, HIP	NORVEŠKI KRALJ						ANTIČNA LJUBLJAN- ČANKA	FRANCOŠKI POLICAJ
				ORGANSKO VEČANJE	1						
ZAVETNICA								BODIČASTA ZIVAL			
								KRAJŠA SALA			
GRŠKI MITOLOŠKI KRALJ								MAŠKARA			
								ZABAVNA PRIREDITEV S PLESOM	4		
MENJALNA ROČICA V VOZILU										OMAR NABER	
										GRŠKI ZBORSKI LIRIK	
DOHODEK OD KAPI- TALA								AFRIŠKA VOLOVSKA ANTILOPA			
								KRAJ NA KOČEVSKEM			
IVAN SIVEC			UMRLA IT. FILMSKA IGRALKA (ANNA)	RAZPR- ŠILNIK							
				LESENA OGRAJA							
TURISTIČNO NASELJE ŠOTOROV								DEJNI PRITOK RENA V NEMČIJI			
AZIJSKO JEZERO								DOMOVINA ELAMITOV			VZDEVEK JANEZA HOČEVARJA
								RADIJSKI LOKATOR			MLEČNI IZDELEK
:DRUŽINSKI ZABAVNIK	AMERIŠKI REVOLVER	RUSKI PISATELJ (MAKSIM) RIM. BOG LJUBEZNI			3					VEŠČINA, SPRETNOST	
										OTOK OB OBALI TOSKANE	
POSODA ZA SMETI								SEZNAM CEN			
								ČASOVNA ENOTA, 60 MINUT			
STARA MAMA				DVOJINA						7. IN 22. ČRKA	
				ČRKI, KI OKLEPATA ČRKO D						ABECEDE	OLIVER REED
IZDELO- VALEC GLINASTE POSODE					5					NEKDANJI JAMAJSKI ATLET (USAIN)	
ANTIČNA VOJNA LADJA, TROVE- SLAČA										OBMOČJE, PODROČJE	

MAGNANI: italijanska igralka, HAKON: norveški kralj, NECKAR: prtok Rena, ALKMAN: grški lirik

Križanke in uganke za vse okuse



Informacije
in naročila

**Bogat denarni
nagradni sklad:**

2.200 €

Prva nagrada:

1.000 €



NAGRADA ZVESTOBE



**USB Apacer
128 GB 3.1**

NAGRADO PODARJA:

**Računalniške
novice**

www.racunalniske-novice.com

Skubic Marko	1290 Grosuplje	3402
Metelko Milan	8290 Sevnica	12061
Srebotnjak Vlasta	4248 Lesce	16473

Zgoraj omenjeni nagrajenci v roku 14 dni po izidu
revije pokličite na tel.: 01/620 88 00 ali pošljite e-mail
na narocnine@stromboli.si in poslali vam bomo nagrado.

NAGRADE in NAGRAJENCI

Med reševalce, ki bodo do petka, **20. 1. 2023** poslali
pravilno rešitev, bomo z žrebom razdelili privlačne
nagrade: **3x majica Računalniške novice**

Nagrade podarja podjetje Stromboli, d.o.o.

V nagradni igri sodelujete tako, da pošljete geslo (obarvan kvadrat)
s svojimi podatki na e-mail narocnine@stromboli.si

Andrej Jesenovc, Vrhnika: filter za vodo Kinetic Reactor

Sebastian Roškar, Beltinci: filter za vodo Kinetic Reactor

Alojz Fras, Bogojina: filter za vodo Kinetic Reactor

Rešitev križanke 22/XXVII: KLJUČ





LINUX BEYBA™



KOLENDAR

ORGANIZATOR	TERMIN	PRIJAVE
INFORMATIVA – SEJEM IZOBRAŽEVANJA IN POKLICEV PROEVENT d.o.o.	20. - 21. 1. 2023	www.informativa.si
KONFERENCA HEK PALSIT d.o.o.	26. - 27. 1. 2023	www.hek.si
SEJEM OKUSOV GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE	15. - 18. 2. 2023	www.gast.si
SEJEM ROBOTIKA ICM d.o.o.	7. - 9. 3. 2023	www.icm.si/events/robotics-2023-slovenia-ljubljana
SEJEM DOM GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE	22. - 26. 3. 2023	www.sejemdom.si

KOLOFON



Izdajatelj:

Stromboli, marketing, d. o. o.
Cesta komandanta Staneta 4A
1215 Medvode

Glavni in odgovorni urednik:

Boštjan Štrukelj
tel.: 01 / 620 88 01

Vsebinski urednik:

Niko Bajec
tel.: 01 / 620 88 05
niko.bajec@stromboli.si

Naročnine:

tel.: 01 / 620 88 00
narcocnine@stromboli.si

Oglasno trženje:

Danijel Bogdanovič
tel.: 01 / 620 88 08
danijel@stromboli.si

Matej Komprej
tel.: 01 / 620 88 06
matej.komprej@stromboli.si

Boštjan Štrukelj
tel.: 01 / 620 88 01,
gsm: 041 / 663 301
bostjan.strukelj@stromboli.si

Sodelavci in novinarji:

Maja Lavrač, Matej Saksida, Peter Čebren
Blaž Ulaga, Jana Breznik, Jan Sladič in
Matej Komprej

Fotografije:

Arhiv Računalniške novice

Tisk:

Tiskano v Sloveniji

Distribucija:

EKDİS d. o. o.
Stromboli, marketing, d. o. o.

Oblikovanje in DTP:

Tanja Kaštrun s.p.
dtp@stromboli.si

http://www.racunalniske-novice.com

Računalniške novice (Online)
ISSN 1581-047X

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost
spada revija med proizvode, za katere se obračunava
DDV po stopnji 9,5 %.
ISSN 1408-4872

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
Pisem bralcev in oglasov ne lektoriramo.

Vse gradivo v reviji Računalniške novice je last
izdajatelja. Kopiranje ali razmnoževanje je možno
le s privoljenjem izdajatelja. Poština za naročnike
plačana pri pošti 1102 Ljubljana. Revija Računalniške
novice je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi
Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 661.
Predstavitve, ki jih objavljamo v reviji in so označene
z rubriko Predstavitve in na koncu članka s (P.R.) –
Payable Release (plačani članek) – pripravljamo v
sodelovanju s podjetji.

Sporočila za javnost sprejemamo na
Rn@stromboli.si

Izid revije je finančno podprla Javna agencija za
raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

4.500.000

prepeljanih potnikov mesečno

250.000

unikatnih posameznikov mesečno

MIN 23.000

predvajanj dnevno

MIN 690.000

predvajanj mesečno

90 %

opaznost medija



DIGITALNO SPOROČANJE

ZASLON
Media Bus d.o.o.
Breznikova cesta 7A
1230 Domžale

info@zaslon.si
01/724 57 65



Največja mreža digitalnih zaslonov v Sloveniji!

460 ZASLONOV:

380

70

10

Ljubljana

Maribor

Celje

180 AVTOBUSOV:

135

35

10

Izvrsten za delo

Zanesljiv, tanek in lahek HP ProBook 450 G9 zagotavlja zmogljivost in mobilnost, ki sta bistveni za današnji način dela.

HP ProBook 450 G9 Notebook PC

HP priporoča Windows 11 Pro za podjetja.

899 €



6F2M2EA

- Intel® Core™ i5-1235U procesor (up to 4.4 GHz, 12 MB cache, 10/12 cores/threads)
- Windows 11 Pro
- 15.6" FHD IPS narrow bezel anti-glare (1920 x 1080)
- 8 GB DDR4, 512 GB PCIe® NVMe™ SSD
- Intel® Iris® X^e Graphics
- Intel® WiFi 6E AX211

Prenosni računalnik HP ProBook 450 G9 nudi podjetjem vzdržljivo napravo, ki jo poganja zmogljiv Intel procesor, opremljeno z zaščito HP Wolf Security. V kompaktnem in tankem ohišju z aluminijastimi komponentami ga je enostavno prenašati iz pisarne do sestankov ali doma. Uživate v surovi moči procesorja, zmogljivi grafiki in dovolj prostora za shranjevanje vseh pomembnih podatkov ter tihi, odzivni tipkovnici.



with



Windows 11



anni
www.anni.si

Razpoložljivost funkcij in aplikacij se razlikuje po regijah. Za nekatere funkcije potrebujete posebno strojno opremo (glejte <https://www.microsoft.com/sl-si/windows/windows-11-specifications>). Na sliki ni končna različica izdelka in se lahko spremeni. Aplikacije so napredaj ločeno. Prikazan je zaslon sistema Windows 11. Zaslonski posnetki so simulacije in se lahko spremenijo. Programi v Trgovini Windows se prodajajo ločeno. Razpoložljivost programov in izkušnja z njimi se lahko razlikuje med posameznimi trgi. Vse možnosti niso na voljo v vseh različicah sistema Windows. Če želite izkoristiti vse možnosti sistema Windows, boste morda morali nadgraditi sistem in/alli kupiti točeno strojno opremo, gonilnike, programsko opremo ali posodobitev sistema BIOS. Windows se posodablja samodejno into možnost je vedno vključena. Potreben je hitri internet in Microsoftov račun. Za posodobitve boste morda morali plačati dostop do interneta, prav tako pa bodo lahko za njih veljale posebne zahteve. Obiščite <http://www.windows.com>. Microsoft in Windows sta blagovni znamki skupine Microsoft v ZDA. Intel, logotip Intel, Intel Inside, Intel® Core™ in Core Inside so blagovne znamke podjetja Intel Corporation v ZDA in drugih državah.